

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

СЛАВЕНА ПЕЈАНОВ

ДУБРАВКА МАРА МАЛИМАРКОВ

КОМУНИКАЦИЈА НА СРПСКОМ ЈЕЗИКУ

ЗА II РАЗРЕД

EDITURA DIDACTICĂ ȘI PEDAGOGICĂ S.A.

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

СЛАВЕНА ПЕЈАНОВ

ДУБРАВКА МАРА МАЛИМАРКОВ

КОМУНИКАЦИЈА НА СРПСКОМ ЈЕЗИКУ

ЗА II РАЗРЕД

EDITURA DIDACTICĂ ȘI PEDAGOGICĂ S.A.

ACEST MANUAL A FOST FOLOSIT DE:						
Anul	Numele elevului care a primit manualul	Clasa	Şcoala	Anul şcolar	Starea manualului*	
					la primire	la returnare
1.						
2.						
3.						
4.						

* Starea manualului se va înscrie folosind termenii: nou, bun, îngrijit, nesatisfăcător, deteriorat.

Cadrele didactice vor controla dacă numele elevului este scris corect.

Elevii nu trebuie să facă niciun fel de însemnări pe manual.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Komunikacija na srpskom jeziku za II razred / Slavena Peianov, Dubravca-Mara

Malimarcov. - Bucureşti: Editura Didactică şi Pedagogică, 2018

ISBN 978-606-31-0642-2

I. Slavena Peianov

II. Dubravca-Mara Malimarcov

811.163.41

© E.D.P. 2018. Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate Editurii Didactice și Pedagogice, București.

Orice preluare, parțială sau integrală, a textului sau a materialului grafic din această lucrare se face numai cu acordul scris al editurii.

© Slavena Peianov, Dubravca-Mara Malimarcov

EDITURA DIDACTICĂ ŞI PEDAGOGICĂ S.A.

Str. Spiru Haret nr. 12, sector 1, cod 010176, Bucureşti

Tel.: 021.315.38.20

Tel./fax: 021.312.28.85

e-mail: office@edituradp.ro

www.edituradp.ro

Librăria E.D.P.: Str. Gen. Berthelot, nr. 28-30

Redactor: German Biljana

Tehnoredactor: Crîstici Senadin

Grafician: Acimov Lazar

Coperta: Otilia Elena Borş

Comenzi pentru această lucrare se primesc:

- prin poştă, pe adresa editurii
- prin e-mail: comenzi@edituradp.ro
comercial@edituradp.ro
- prin telefon/fax: 021.315.73.98

Referenți:

Dr. Perinaţ Steva

Dr. Gvozdenovici Slavomir

Deșteaptă-te, române!

Andrei Mureșanu

Deșteaptă-te, române, din somnul cel de moarte,
În care te-adânciră barbarii de tirani!
Acum ori niciodată croiește-ți altă soarte,
La care să se-nchine și cruzii tăi dușmani!

Acum ori niciodată să dăm dovezi la lume
Că-n aste mâni mai curge un sânge de roman,
Și că-n a noastre piepturi păstrăm cu fală-un nume
Triumfător în lupte, un nume de Traian!

Priviți, mărețe umbre, Mihai, Ștefan, Corvine,
Româna națiune, ai voștri strănepoți,
Cu brațele armate, cu focul vostru-n vine,
„Viață-n libertate ori moarte!” strigă toți.

Preoți, cu crucea-n frunte! căci oastea e creștină,
Deviza-i libertate și scopul ei preasfânt.
Murim mai bine-n luptă, cu glorie deplină,
Decât să fim sclavi iarăși în vechiul nost' pământ!

САДРЖАЈ

УПУТСТВА ЗА РАД	6
СПЕЦИФИЧНЕ ВЕШТИНЕ	7

НАСТАВНА ТЕМА – ШКОЛА

Школа, Драган Лукић – Обнављање стеченог знања из првог разреда.....	8
Домаћи задатак, Војислав Стanoјчић – Текст / Наслов / Аутор	10
Нема за мачке школе, Григор Витез – Дијалог	12
Домаћи задаци, Драга Мирјанић – Правила ефикасног дијалога	14
Понављање	16
Проверавање и оцењивање знања	17

НАСТАВНА ТЕМА – ЈЕСЕН

Јесен, Арсен Диклић – Изговор и писање гласова Ч и Ђ	18
Јесењи ветар, Драган Лукић – Положај текста на страници / Преписивање.....	20
Јесен, Иво Андрић – Књига – садржај једне књиге	22
Јесењи весници, Ђока Жупунски – Богаћење речника новим речима.....	24
Понављање	26
Проверавање и оцењивање знања	27

НАСТАВНА ТЕМА – У СВЕТУ БИЉАКА И ЖИВОТИЊА

Бик и зец, по народној басни – Текст у прози	28
Два јарца, Доситеј Обрадовић – Препознавање главних ликова.....	30
Две козе, Доситеј Обрадовић – Описивање живих бића из приче	32
Врабац и ласте, по Лаву Толстоју – Описивање живих бића из приче	34
Понављање	36
Проверавање и оцењивање знања	37

НАСТАВНА ТЕМА – ПОРОДИЦА

Стара бака, Ј.Ј.Змај – Текст у стиху / Песма / Аутор / Струфа / Стих.....	38
Мама, Милош Стефановић – Положај текста у стиху на страници свеске / Преписивање.....	40
Свађа / Џинови, Ранко Симовић – Изговор и писање гласова Ђ и Џ	42
Дечакова срећа, Исмет Бекрић – Положај текста у стиху на страници свеске / Преписивање...	44
Понављање	46
Проверавање и оцењивање знања	47

НАСТАВНА ТЕМА – ЗИМА

Зимски дани, Јанко Веселиновић – Наративни текст / Усмено препричавање текста	48
Први снег, по Весни Видојевић Гајовић – Реченица / Тачка / Упитник / Узвичник	50
Сликарка зима, по Десанки Максимовић – Описивање једне природне појаве	52
Понављање	54
Проверавање и оцењивање знања	55

НАСТАВНА ТЕМА – ЗИМСКИ ОБИЧАЈИ

Новогодишња песма, Душан Радовић – Реченица / Зарез.....	56
Христос се роди, Брат Јован – Честитка	58
Светлост у кући, по народној причи – Реченица / Две тачке	60
Коледо – Састав на основу датих слика	62

Понављање	64
Проверавање и оцењивање знања	65

НАСТАВНА ТЕМА – НАРОДНА РИЗНИЦА

Мајка Јову у ружи родила, Народна успаванка – Речи истог или сличног значења.....	66
Лисици а гавран, Народна басна – Препричавање.....	68
Старо лијино лукавство, Народна прича – Речи супротне по значењу.....	70
Разбрајалице	72
Ташуњаљке и цупаљке	73
ПОНАВЉАЊЕ	74
Проверавање и оцењивање знања	75

НАСТАВНА ТЕМА – ЧУДНЕ СТВАРИ

Јасна и маказе, Драган Лукић, Велико слово за имена и надимке	76
Ко кога не воли, Божидар Тимотијевић – Самогласници и сугласници	78
Зец и вук, Тома Славковић – Причање по низу слика	80
Понављање	82
Проверавање и оцењивање знања.....	83

НАСТАВНА ТЕМА – ПРОЛЕЋНО РАЗИГРАВАЊЕ

Пролеће, Воја Џарић – Сугласник Ј.....	84
Кад пролеће дође, све набоље пође, Божидар Тимотијевић – Сугласник Х	86
Сликовница, Момчило Тешић – Умањенице и увећанице.....	88
Први пролећни излет пчела, Константин Ушински – Описивање живих бића	90
Понављање.....	92
Проверавање и оцењивање знања	93

НАСТАВНА ТЕМА – ДРУГАРСТВО

Шахисти, Миленко Ратковић – Причање догађаја: КО? КАДА? ГДЕ? ШТА? КАКО?.....	94
Два друга, Лав Толстој – Причање догађаја.....	96
Голуб на часу, Станко Ракита – Реченични знаци: тачка, узвичник, упитник.....	98
Добар друг ти више вреди, Перо Зубац – Писмена порука.....	100
Понављање	102
Проверавање и оцењивање знања	103

НАСТАВНА ТЕМА – АВАНТУРЕ И ПУТОВАЊА

Зашто је аутобус стао, Душан Радовић – Причање догађаја КО? ШТА? КАКО? ГДЕ? КАДА...104	
Прича о малом прсту, Душан Радовић – Изговор и писање гласова Ђ и Џ	106
Пет свирача, по Александру Поповићу – Описивање живих бића.....	108
Сунчев певач, по Бранку Ђорђевићу – Описивање живих бића	110
Бубамаре – Некњижевни текст / Плакат	112
Понављање	114
Проверавање и оцењивање знања	115

ЗАВРШНО ПОНАВЉАЊЕ

Дете и лептири, Јован Јовановић Змај – Причање снова / Изговор и писање гласова Ђ и Џ ... 116	
Месечева шала, Десанка Максимовић – Изговор и писање гласова Ђ и Џ	118
Распуст, Владимира Андрић	120

Драги ћаци,

Пред вами је уџбеник „Комуникација на српском језику”. Он ће вам помоћи да добро савладате српски језик.

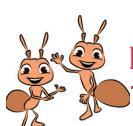
Упутства за рад:

Одговори! Ученик одговара на питања у вези с текстом.

Истражи! Ученик трага за новим садржајима учења и допуњује стара знања.

Играј се! Ученик утврђује стечена знања кроз игру.

Радионица: Ученик машта и ствара уз реч, музику и боју.

Причаоница: Ученик негује и развија културу усменог и писменог изражавања.

Дневник читања: Ученик негује и развија читалачку културу.

Пажња!

Садржај уџбеника биће пропраћен следећим ознакама:

Ознака за филмски приказ

Ознака за слику

Ознака за вежбу

Ознака за звук

„Пиши као што говориш, а читај како је написано.“

Вук Стефановић Караџић

СПЕЦИФИЧНЕ ВЕШТИНЕ

Примање порука у познатим комуникацијским контекстима

Идентификовање значења усмених порука у различитим текстовима.

Идентификовање информација и хронолошки редослед догађаја у текстовима.

Идентификовање гласова и слогова у речима и схваташање реченице као основне језичке категорије.

Изражавање интересовања за примање усмених порука у познатим комуникацијским контекстима.

Изражавање једноставних порука у различитим комуникацијским контекстима

Иказивање сопствених изјава у различитим комуникацијским ситуацијама.

Развијање способности за правилно и течно усмено изражавање.

Примање разних писаних порука у познатим комуникацијским контекстима

Читање неких писмених порука из познатог окружења.

Разлагање текста који се односи на догађаје и појаве из универзума.

Идентификовање значења неких симбола у познатим контекстима.

Изражавање интереса за разумевање значења писаних порука, изражених у визуелном или вербалном језику, у познатим контекстима.

Писање порука у различитим комуникацијским контекстима

Описмењавање ученика по стандардима правописа српског језика.

Репродуковање порука у различитим комуникацијским контекстима и развијање смисла за писмено изражавање.

Писање једноставних порука и упознавање језичких појава и појмова.

НАСТАВНЕ ТЕМЕ

I СЕМЕСТАР

ШКОЛА

ЈЕСЕН

У СВЕТУ БИЉАКА И ЖИВОТИЊА

ПОРОДИЦА

ЗИМА

ЗИМСКИ ПРАЗНИЦИ

II СЕМЕСТАР

НАРОДНА РИЗНИЦА

ЧУДНЕ СТВАРИ

ПРОЛЕЋНО РАЗИГРАВАЊЕ

ДРУГАРСТВО

АВАНТУРЕ И ПУТОВАЊА

НАСТАВНА ТЕМА ШКОЛА

Обнављање стеченог знања из првог разреда ШКОЛА

Школе су велике мирне овце
које окаче велико звонце
па звоне, звоне и децу гоне
у жуте мале авионе.

Школе су велике и добре маме,
стотину деце негују саме,
напамет знају сву своју децу,
и бајке причају о месецу.

Школе су велики чудни дворци
које освоје храбри основци
сваког септембра пушчаном пальбом
и оловкама – дугачком сабљом.

Сваког септембра
kad јесен ступи
по два су борца
у школској клупи.

Драган Лукић

Мање познате речи:

основци – ћаци од првог до осмог разреда; гоне – тераяју;
пальба – пуцњава; негују – воде рачуна о неком.

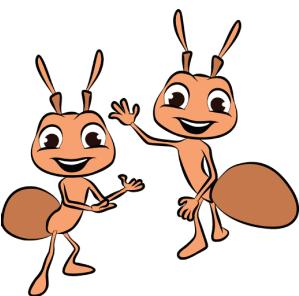
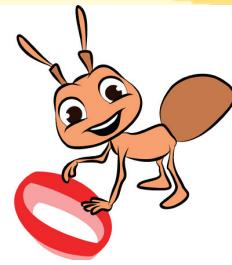

Одговори!

1. Шта је тема песме?
2. Која реч се највише понаваља у песми?
3. Зашто песнику школе личе на велике мирне овце?
4. Песник је школе упоредио са добрим мамама. Објасни.
5. Шта мислиш зашто је песник упоредио школе са чудним дворцем?
6. Шта је насликао у првој, а шта у четвртој строфи?

Истражи!

1. Поступи као песник, реци и ти шта све може бити школа.
2. Састави реченице са следећим речима: школа, основци, клупа, звоно.
3. Препиши из текста изразе са чиме упоређује песник школу. Као у датом примеру: „Школе су велике мирне овце”.
4. Подели на слогове следеће речи: деца, јесен, оловка, авион, септембар.
5. Пронађи и препиши из текста изразе које песник користи за :

клупе – ..... ; ћаци – ..... .
- 6. Прочитај текст и додај следеће речи где им је место: клупа, основци, паљба, сабља.

храбри ..... ; пушчана ..... ; дугачка ..... ; школска ..... .

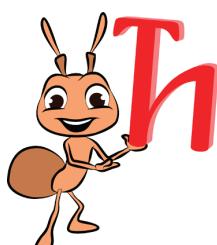
Играј се!

Прочитај и препиши загонетку:
Пуна школа ћака, ниоткуда врата.
(впинә9ыJf)

Причаоница

Научи напамет онај део песме који ти се највише допао.

Радионица

Насликај и ти прво речима, а после оловком и бојицама твоју школу.

Дневник читања

Прочитај песму „Ау, што је школа згодна”
Љубивоја Ршумовића и забележи утиске и изразе
који су ти се допали.

НАСТАВНА ТЕМА ШКОЛА

Текст / Наслов / Аутор

Домаћи задатак

Учитељица је рекла:

– Сада ћемо видети како сте урадили задатке.

Нека дигну руке они који нису написали задатке!

Није се љутила на оне који су били болесни.

Дошла је и до Мишине клупе, а тамо нема никакве свеске.

– Мишо, где ти је свеска? – пита учитељица.

– Ја сам је ... ја сам је заборавио ... код куће ми је.

Сви ѡаци се окренули, гледају у Мишу и осмехују се. „Знамо ми те изговоре!“ – као да говоре њихови осмеси.

– Добро, Мишо! Каже учитељица. Ја ти верујем.

Другови су мислили да је Миша преварио учитељицу. За време одмора Мише никде нема. Кад је звонило, на врата је покуцао Миша, а у руци је држао свеску.

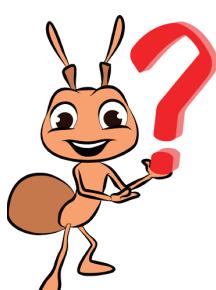

(по Војиславу Станојчићу)

Мање познате речи:

изговор – мотив, начин да избегне казну.

Одговори!

1. Који је наслов ове приче? А ко је аутор?
2. Ко су ликови у овој причи?
3. Шта је учитељица тражила да види?
4. На кога се учитељица није љутила? Зашто?
5. Зашто Миша није имао свеску?

Истражи!

1. Попуни: Наслов текста .....; Аутор текста .....

Запамти:

Сваки текст има **наслов**, а **аутор** је писац текста. Када преписујемо текст, **датум** се ставља у десном углу свеске. **Наслов** текста се увек пише на средини следећег реда, а **име аутора** се пише између наслов и текста или на крају текста.

2. Препиши први пасус из текста. Упореди твоје писање са писањем друга из клупе.
3. Напиши реченице користећи речи: школа, ученик, учитељица, задаци.
4. Пронађи у тексту, затим препиши разговор између Мише и учитељице.
5. Подели на слогове следеће речи: задатак, свеска, Миша, другови, одмор, клупа, изговор, учитељица.

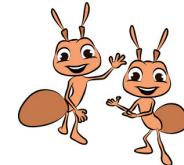
Играј се!

Стави знак X у празан квадрат тако да добијеш тачну варијанту одговора:

Радња приче дешава се у школи дворишту кући .

Миша је свеску: изгубио сакрио заборавио .

Учитељица је Миши: дала казну поверовала опростила .

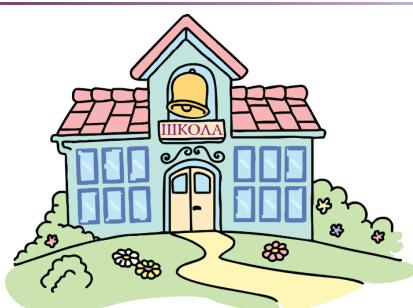

Причаоница

Урадите драматизацију текста користећи одговарајућу мимику лица и гестикулацију.

Радионица

Изабери слику која ти се више допада и састави неколико реченица о твојој школи или првом дану у школи.

Дневник читања

Прочитајте у целини причу „Домаћи задатак” и запишите неколико реченица које су вам се посебно допале.

НАСТАВНА ТЕМА ШКОЛА

Дијалог

Нема за мачке школе

– Куда ћеш с торбом?
– упита Миру мачка.

– У школу! Ђак сам!
Ово је торба ђачка.

– И ја бих с тобом—
мачкине очи моле.

– Не можеш, драга,
нема за мачке школе.
Мачки је доста
да зна прести,
да зна ловити,
да зна јести,
да се зна верати и
да мјауче.

А то све мачке
код куће науче.

Григор Вitez

Мање познате речи:

прести – правити нити од кудеље или вуне;
верати се – пењати се, пентрати се.

Одговори!

1. О коме је реч у песми?
2. Где иде девојчица?
3. Где жели да иде њена мачка?
4. Шта је Мира одговорила својој мачки?
5. Зашто нема за мачке школе? Образложи.

Истражи!

1. Погледај следеће слике. Усмено одговори на питања.

- Шта пита мачка девојчицу?
- Шта девојчица одговара?

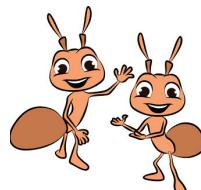
Запамти:

Разговор два или више лица назива се **дијалог**. При писању у дијалогу увек користимо **дијалошку црту**.

2. На основу слика напиши дијалог између девојчице и мачке.
3. Препиши шта прво пита мачка Миру.
4. Састави реченице са речима: Мира, мачка, школа, торба.
5. Нацртај девојчицу из песме и њену мачку.
6. Напиши реченице са мање познатим речима из текста.

Играј се!

Препиши дијалог између Мире и њене мачке.

Причаоница

Вежбай поздрав и представљање са другом из клупе.

Радионица

Урадите драматизацију текста користећи одговарајућу мимику лица и гестикулацију.

Дневник читања

Читајте по улогама, а после научите напамет песму „Нема за мачке школе” Григора Витеза .

НАСТАВНА ТЕМА ШКОЛА

Правила ефикасног дијалога

Домаћи задаци

Ругали се малом Шаци

Домаћи задаци:

– Остави ту чигру

И веселу игру,

Дан је врло кратак

А чека те тежак

Рачунски задатак!

Шаца чу те речи:

– „Задаци су пречи”

Те остави чигру

И веселу игру,

Узе свеску плаву

Па промућка главу.

И за период кратак

Издри задатак.

Сутрадан у школи

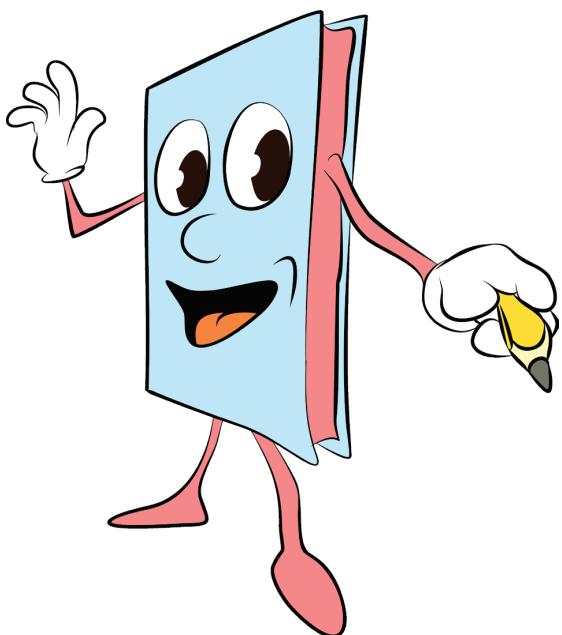
О, догађај ретки! –

Први пут се Шаца

Радово десетки!

Драга Мирјанић

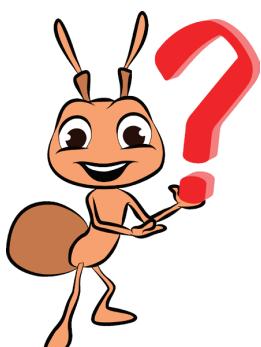

Мање познате речи:

ругали се – подсмевали се;

чигра – врста играчке која се заврти уз помоћ канапа или без њега и окреће се око једне осе;

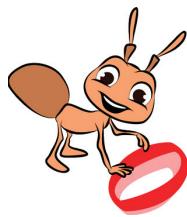
промућка – овде промисли добро.

Одговори!

1. Шта је тема песме?
2. Ко је аутор песме? А наслов?
3. Ко се игра чигром?
4. Ко се коме руга?
5. Да ли је Шаца урадио задатке?
6. Шта је дечак добио као награду у школи?

Истражи!

1. Прочитај следећи дијалог и откриј шта није у реду.

Дијана је срела Марка у парку.

– Хајде да се играмо на тобогану! – рече Дијана.

– Здраво, Дијана! Ја желим да се играм са лоптом. – рече Марко.

– Нема везе. Дођи брзо! – одговори девојчица.

Запамти:

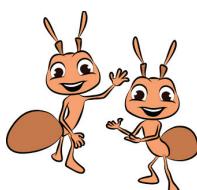
У дијалогу учествују две особе, једна прича, а друга слуша поруку.

Саслушај саговорника па потом реци своје мишљење.

2. Попуни следеће дијалоге одговарајућим речима:

3. Препиши из текста дијалог између Шаце и задатака.

Играј се!

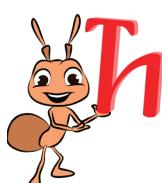
У пару са другом настави започети дијалог:

– Молим те, позајми ми оловку!

– .....

Причаоница

Замисли говорне ситуације на тему „домаћи задаци” и себе у некој од улога, а затим их изведи са друговима.

Радионица

Научи песму напамет, затим организујте надметање у што бољем рецитовању.

Дневник читања

Илуструј садржај ове песме.

НАСТАВНА ТЕМА ШКОЛА

Понављање

На путу до школе

1. Драгана и Марко су школски другови. Они свакодневно одлазе у школу.

Замисли дијалог између Драгане и Марка у различитим ситуацијама.

А. Драгана: – .....

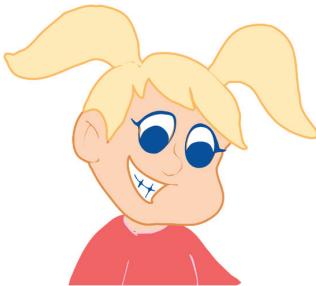
Марко: – Здраво, Драгана!

Б. Марко: – Пожури, изгубићемо трамвај!

Драгана: – .....

В. Драгана: – Ово је наша нова другарица!

Марко: – .....

2. Радионица

а) Замисли дијалог између учитељице и ученика. Како би то учинио?

б) Ивана и Јован покушали су да напишу један текст.

Прочитај њихове радове:

- Драгана и Марко причају. На семафору је упалено црвено светло.
- Драгана и Марко су кренули према школи. На путу су срели Јелену. Она је нова ученица у њиховом разреду.

Изабери која варијанта може да буде текст и образложи. Дај одговарајући наслов тексту.

Проверавање и оцењивање знања

Читај/Слушај текст

„Тада се појави лисица.

– Добар дан – рече лисица.

– Добар дан – учтиво одговори мали принц који се окрете, али не виде ништа.

– Ево ме овде – рече глас – под јабуком ...

– Ко си ти? – упита мали принц – Врло си лепа ...

– Ја сам лисица – рече лисица.

– Ходи да се играмо – предложи јој мали принц – Тако сам тужан ...

– Не могу да се играм с тобом – рече лисица – Нисам припитомљена.”

(**Мали принц**, Антоан де Сент Егзипери, одломак)

1. Подвуци наслов текста.

2. Заокружи име и презиме аутора.

3. Упиши број пасуса из текста .

4. Упиши Т (тачно) или Н (нетачно).

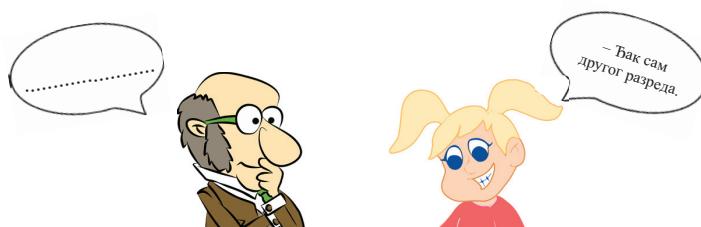
Када разговарам са неким, причам правилно и јасно.

Пажљиво слушам, када ми се неко обраћа.

Добро је да сви причамо одједном.

Поштујем мишљење сваког саговорника.

5. Погледај слике и попуни дијалог:

Редни број	Врло добар сви задаци тачно урађени	Добар три - четири задатка тачно урађена	Довољан један - два задатка тачно урађена	Недовољан ниједан задатак тачно урађен
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

НАСТАВНА ТЕМА ЈЕСЕН

Изговор и писање гласова Ч и Ћ

Јесен

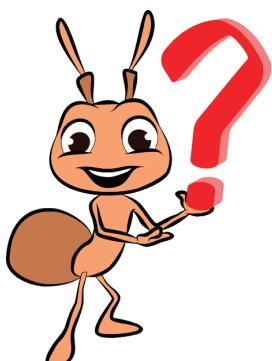
Облачићи небом плове сањиви,
Кукурузи већ се беру на њиви.
За пут спремна, с крова рода клепеће.
„Чекајте ме када дође пролеће”.

Поред реке, дуж пољане зелене,
Остале су две-три лопте крпене.
Под брегом су виногради дозрели,
Школа зове, журе ћаци весели.

Шуми река, маше шума гранама:
„Доста игре, учење је пред нама”.

Арсен Диклић

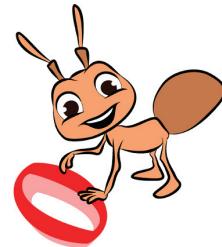

Одговори!

1. Шта је тема песме?
2. Ко је аутор ове песме?
3. Какво је небо у јесен?
4. Шта се ради на њиви? А у виноградима?
5. Шта је остало поред реке? Зашто?
6. Ко зове ћаке?

Истражи!

1. Прочитај и препиши из текста све речи које садрже **h**.
2. Пронађи у тексту речи које садрже **ч** и састави по једну реченицу са тим речима.
3. Препиши реченицу коју кажу деца док журе према школи.
4. Пронађи и препиши реченицу коју каже рода из песме.
5. Попуни слово које недостаје у следећим речима:

ч

ве --- е

--- ути

у --- и

ћ

ве --- е

--- ути

у --- и

6. Напиши умањена значења следећих речи:

облак — ----- кућа — ----- миш — -----

прут — ----- ћак — ----- шешир — -----

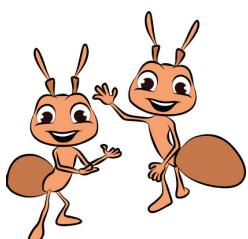
7. Напиши на пано ЗНАМ – НАУЧИО САМ што више речи које почињу и завршавају са **ч** и **ћ**.

На пример: чај, чешаљ, ...

ћуп, пећ, ...

8. Саставите што више реченица са речима из претходне вежбе.

Играј се!

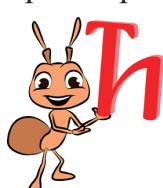
Рад у пару

Напишите што више речи које садрже слово **ч** и **ћ**, а затим прочитајте друговима. Побеђује пар који напише највећи број речи.

Причаоница

Вежбај правилно изговарање гласова **ч** и **ћ** уз брзалице:

Чокањчићем ћу те, чокањчићем ћеш ме. Четири чавке чуче на чвиру
црне смрче. Каменчићем ћеш ме, каменчићем ћу те.

Радионица

Насликај јесен користећи лепе изразе из горњег текста.

Дневник читања

Пронађи и прочитај песму „Чудан ћилим” Мире Алечковић .

НАСТАВНА ТЕМА ЈЕСЕН

Положај текста на страници / Преписивање

Јесењи ветар

Ветар тумара свуда по свету и познаје цео свет. Путује, лудује, а кад се враћа са пута, носи дарове својим синовима ветрићима.

Једне јесени се заплете у густу шуму која је била сва златна од пожутелог лишћа.

Допало се то ветру и затражи од шуме ниску златног лишћа да је понесе својим ветрићима.

Златна шума рече:

– Теби је до игре и несташлука, а не питаш кога ја чувам под својим златним хаљинама. Больје иди својим путем.

Ветар се наљути, навали на шуму и све јој лишће покида и развеје по земљи. А шума остале да хуји и јауче за својом одећом.

Отада сваке јесени ветар напада шуме, кида им лишће и носи га као разназане дукате.

(по Драгану Лукићу)

Мање познате речи:

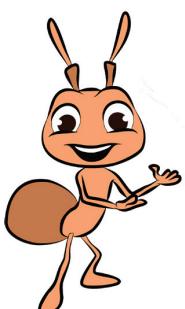
тумара – иде, лута без одређеног циља;

треперити – дрхати, гипкати се;

развејати – одвити, ослободити везе;

хујити – хучати, хукати;

разнизати – скинути с нити, с конца.

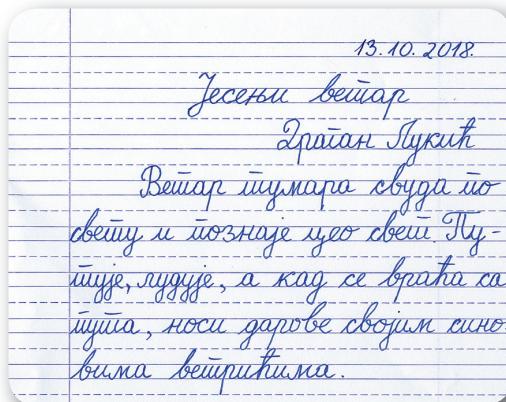
Одговори!

1. Где тумара јесењи ветар?
2. Кome носи дарове ветар?
3. Шта се ветру допало у шуми?
4. Зашто му шума није даровала ниску златног лишћа?
5. Шта је ветар урадио кад се наљутио на шуму?

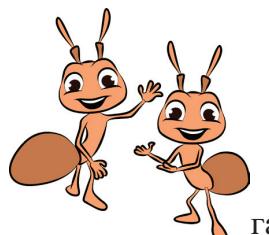

Истражи!

- Обратите пажњу како је постављен тест на страницу свеске.

- Препиши у својој свесци према датом моделу. Исправи сам своје грешке, ако их имаш.
- Препиши пасус из текста у којем шума прича.
- Обогати свој речник – састави реченице са новим речима.
- Састави реченице са изразима: густа шума, златно лишће, јесењи ветар.

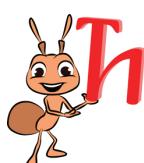
Играј се!

Изабери одломак који ти се највише допао и препиши га.

Причаоница

Рад у пару

Замислите дијалог између ветра и шуме па представите осталим друговима.

Радионица

Илуструј оно што ти се допало у овој причи.

Дневник читања

Прочитај још нешто из стваралаштва Драгана Лукића.

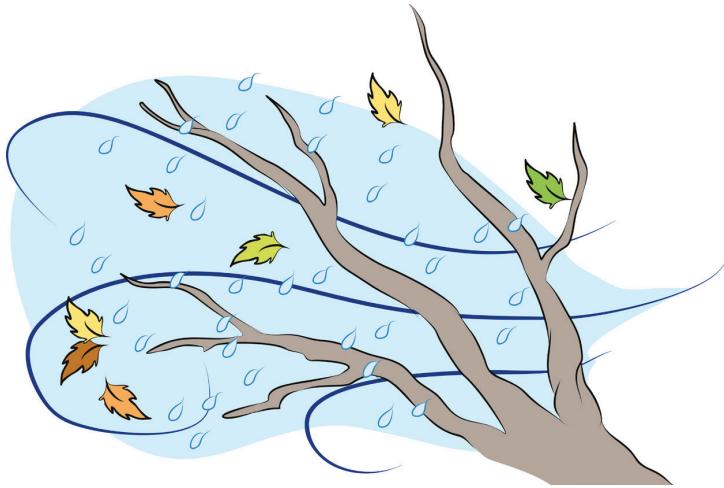
НАСТАВНА ТЕМА **ЈЕСЕН**

Књига – садржај једне књиге

Јесен

Стазе су мокре. По њима,
јесен би већ била потпуна.
Али дрвеће је зелено и бујно.
Киша је стала. Површина
језера је опет глатка, али
само на средини. Уз обалу,
са нагнутих дрвета падају по
води обилне капи, као нова
киша. Тако и још зелена дрвета продужују слику јесени.

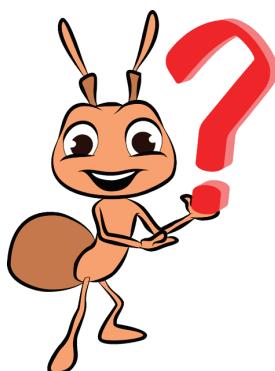
Иво Андрић

Мање познате речи!

бујно – раскошно, веома често;
обилне – овде многобројне.

Одговори!

1. Које се годишње доба описује у тексту?
2. Ко је аутор текста? А наслов?
3. Какве су стазе? Зашто?
4. Какво је дрвеће?
5. Након кише каква је површина језера?
6. Шта пада уз обалу са дрвета?
7. Ко продужује слику јесени?

Истражи!

1. Пажљиво погледај следеће слике и усмено одговори на питања.

- Шта показује свака слика?
- Какве ти информације дају слике?
- Које су сличности, а које разлике?

Запамти:

Свака књига има садржај. У сваком садржају је назначена страна на којој се налази сваки текст из књиге.

2. Посетите школску библиотеку и погледајте књиге које имају у садржају само песме, а затим књиге које имају приче са slikama или без слика.

3. Организујте у разреду „кутак за књиге” у којем ћете чувати разне врсте књига са причама, песмама, бајкама или за бојење; часописе, енциклопедије итд.

4. Попуни празан простор:

Наслов текста ..... ; Аутор текста .....

5. Састави реченице са мање познатим речима.

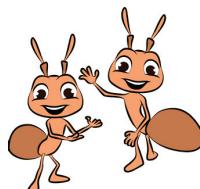
6. Попуни реченице са датим речима: мокре, зелено, бујно, нагнутих, обилне, слика.

Стазе су ..... . Дрвеће је ..... и ..... . Са ..... дрвета падају ..... капи. То је .....јесени.

Играј се!

Рад у пару Замисли да си дошао у књижару или библиотеку.

Како ћеш поступити? Замоли друга да ти буде други говорник.

Радионица

Групни рад 1. Направите ЦИНОВСКУ КЊИГУ ВАШЕГ РАЗРЕДА која ће у садржају имати ваше ликовне и литерарне радове.

2. Пронађи што више информација о томе како настаје књига и представи друговима шта си открио.

Дневник читања

Прочитај по избору два штива о јесени.

НАСТАВНА ТЕМА **ЈЕСЕН**

Богаћење речника новим речима

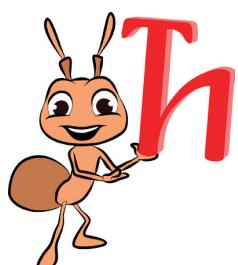
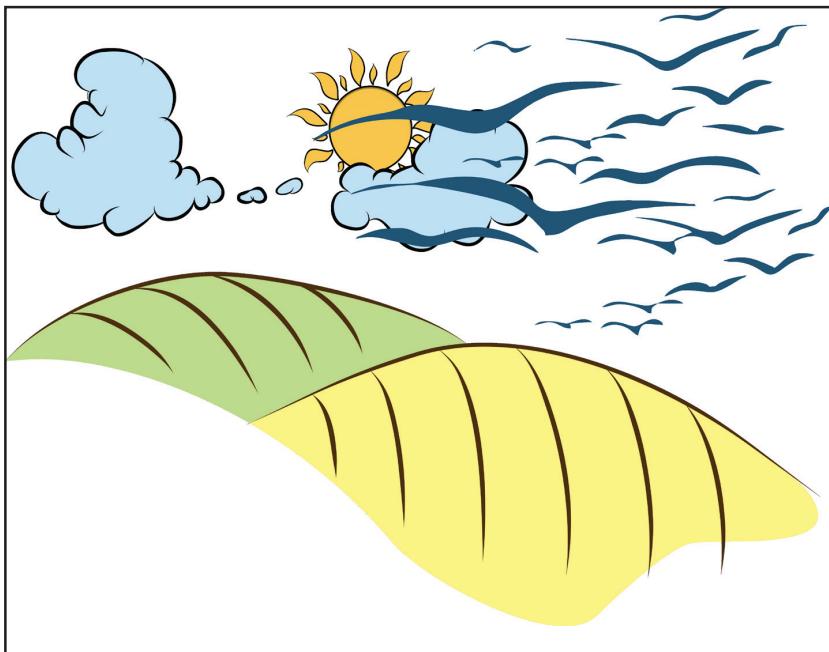
Јесењи весници

Већ некол'ко дана
Небо се к'о срди,
Северац пак хладан
Ко да сунце грди.

Забринуте птице
У јатима круже;
Кренуле су југу
Да северац туже.

Ал' сад га осудит'
Нико моћи неће, –
Пресуда ће пасти
Кад сине пролеће.

Ђока Жупунски

Одговори!

1. Шта је тема песме?
2. Шта аутор описује у првој строфи?
3. Шта раде птице?
4. Где су кренуле птице?
5. Када ће стићи пресуда?

Истражи!

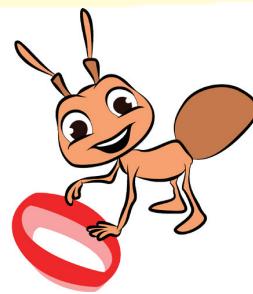
- 1. Допуни стихове речима које недостају.

„Већ ..... дана

..... се ко срди,

Северац пак .....

Ко да сунце .....”

2. Пронађи речи истог или сличног значења.

срдито (небо), студен (ветар), хладна (киша), нејако (сунце).

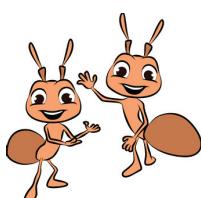
3. Нацртај сваку строфу песме, а затим на основу сваке слике напиши по једну реченицу.

4. Напиши речи које имају супротно значење од речи:

забринуте (птице), тужно (небо), љутите (птице), хладан (ветар)

5. Препиши строфу која ти се највише допала. Образложи избор.

6. Напиши умањено значење за следеће речи: ветар, птице, сунце, облак, њива.

Играј се!

Рад у пару. Напиши што више речи које описују јесен.

Пример: богата јесен, ...

Причаоница

Научите напамет строфе које вам се највише допадају, а затим организујте надметање у што бољем рецитовању.

Радионица

Илуструј сваку строфу песме. Добићеш твоју причу. Дај наслов причи и запиши неколико реченица.

Дневник читања

Прочитај још нешто из стваралаштва Ђоке Жупунског.

НАСТАВНА ТЕМА **ЈЕСЕН**

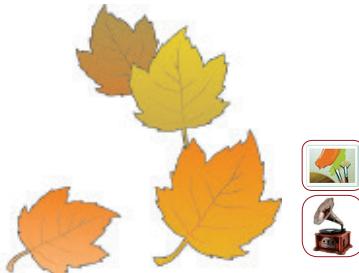
Понављање

Прочитај следеће текстове:

А.

„Облачићи небом плове сањиви,
Кукурузи већ се беру на њиви.
За пут спремна, с крова рода клепеће.
„Чекајте ме када дође пролеће”.”

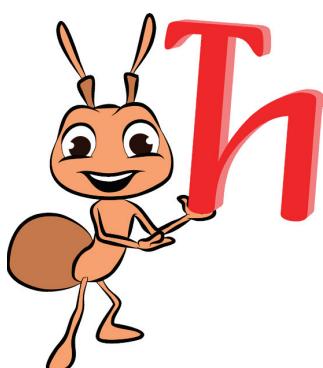
(Јесен, Арсен Диклић, одломак)

Б.

„С јесени, када почну ветрови, лишће дивљег кестена пада стрмоглавце, петељком наниже. Онда се чује звук: као да је птица ударила кљуном о земљу. А дивљи кестен пада без ветра, сам од себе, као што падају звезде – вртоглаво.”

(Јесен, Данило Киш, одломак)

Радионица

1. Препознај и препиши у свеску из првог одломка све речи које садрже **ч** и **ћ**.
2. Састави реченице са речима које си преписао из првог текста.
3. Препиши у свеску други текст. Поштуј научена правила приликом преписивања.
4. На основу датих текстова илуструј само онај који ти се највише допао.

Проверавање и оцењивање знања

Читај/Слушај текст

„Ћилим један чудне ћуди
На ливади боје нуди.
На ћилиму чудна шара
Ткала га два ћилимара:
Пролеће и сунчан дан.”

(Чудан ћилим, Мира Алечковић, одломак)

1. Заокружи **ч** у горњим стиховима;

2. Подвуци **h** у горњим стиховима;

3. У доњим реченицама попуни слово које недостаје:

Дрво је ве ... е од грма.

Медведица чува своје ме ... е.

Ве ... е се тихо спуштало.

4. Напиши умањено значење речи:

кућа _____ ; шешир _____ ; облак _____

5. Препиши следећи одломак :

Јесењи ветар

Ветар тумара свуда по свету и познаје цео свет. Путује, лудује, а кад се враћа са пута, носи дарове својим синовима ветрићима.

Једне јесени се заплете у густу шуму која је била сва златна од пожутелог лишћа...

Драган Лукић

Редни број	Врло добар сви задаци тачно урађени	Добар три - четири задатка тачно урађена	Довољан један - два задатка тачно урађена	Недовољан ниједан задатак тачно урађен
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

НАСТАВНА ТЕМА У СВЕТУ БИЉАКА И ЖИВОТИЊА

Текст у прози

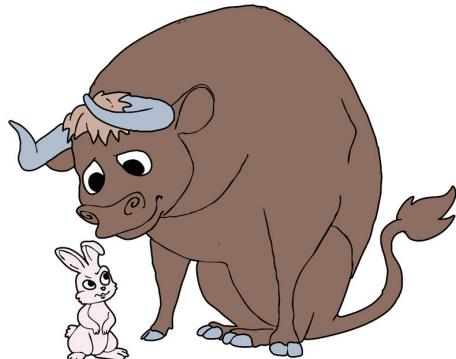
Бик и зец

Спази бик зеца, где као стрела
бежи преко поља, па му позавиде
на брзини. Кад се једном саstadtоше
рече му:

– Благо теби кад си тако брз! Ти
можеш да умакнеш и најопаснијем
непријатељу! Ништа у животу не
bih више желео, него да сам и
сам тако брз. Тадаbih могао да
побегнем од сваког непријатеља.

Насмеја се зец чувши бика, па ће му рећи:

– Луда је твоја жеља пријатељу! Дао бих ја радо своју брзину за твоје оштре
и снажне рогове. Больје поносито се борити с непријатељем, него целог века
срамно пред њим бежати.

(по Народној басни)

Мање познате речи:

позавидети – завидети, дивити се, обожавати;
умакнути – успети трком измаћи некоме, одјурити ;
радо – овде са задовољством;
срамно – постиђено.

Одговори!

1. О коме се говори у тексту?
2. Како се понашају животиње у овој причи?
3. Кога је бик видео да трчи?
4. Шта је бик највише желео?
5. Шта је зец мислио о његовој жељи? Зашто?

Истражи!

1. На основу слике и прочитаног препричај басну једноставно својим речима поштујући редослед догађаја.

Запамти:

„Бик и зец” је текст у прози и то басна. **Басне** су кратке приче у којима животиње говоре и понашају се као људи. Свака басна има **поуку**.

2. Препиши из текста последњи пасус. Пронађи поуку и објасни.

3. Напиши реченице користећи мање познате речи.

4. Напиши што више речи које описују ликове из басне, као по датом примеру:

ЗЕЦ

брз

.....

.....

БИК

снажан

.....

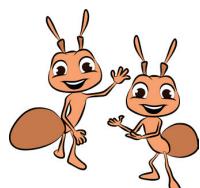
.....

5. Допуни речима, а затим препиши реченице.

Плашљив као ..... . Снажан као ..... . Тврдоглав као ..... . Спор као ..... .

6. Употреби следеће речи у реченицама: снажан, брз, храбар, плашљив.

Играј се!

За сваку животињу напиши по једну особину:

бик ....., зец ....., лав ....., мрав .....,

лисица .....

Причанница

Групни рад

Вежбајте читање басне по улогама, научите напамет улоге и пипремите се да је изведете.

Радионица

Групни рад

Поделите се по групама и урадите драматизацију ове басне.

Дневник читања

Прочитај још једну басну, а затим илуструј њен садржај.

НАСТАВНА ТЕМА У СВЕТУ БИЉАКА И ЖИВОТИЊА

Препознавање главних ликова

Два јарца

Преко дубока потока наместили људи брвно. Срела се на брвну два јарца.

- Склони се! – викну један.
- Склони се ти, ја нећу! – рече други.
- Е, да видимо ко ће се склонити! – рече први и сави рогове спреман за битку.

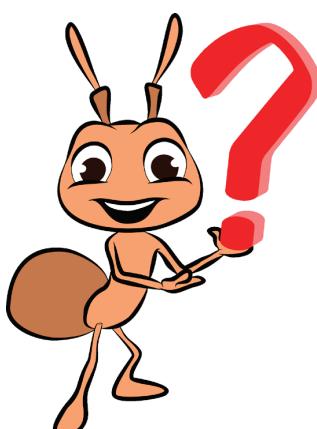
И други се исто тако нарогуши. Грунуше роговима један на другога и оба падоше у воду.

Доситеј Обрадовић

Мање познате речи:

- поток – мања текућа вода;
- брвно – овде дрвени мостић преко потока или речице за пешаке;
- нарогушити се – ражестити се, наљутити се;
- груннути – јако ударити.

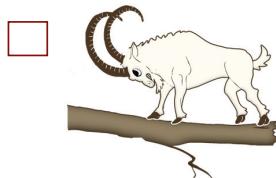
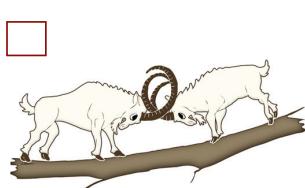

Одговори!

1. Ко су ликови у овој причи?
2. Ко је аутор приче?
3. Како се ови ликови понашају?
4. Где су се срела два јарца?
5. Како изгледа јарац?
6. Зашто су оба јарца пала у воду?
7. Какви су њихови поступци?
8. Која је поука басне?

Истражи!

1. Погледај дате слике и одреди редослед догађаја

Запамти:

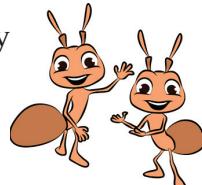
Басна „Два јарца” је кратка прича у којој се говори о једном догађају између два јарца. Они су главни ликови басне.

2. Саставите на основу сваке слике по једну реченицу.
3. Препричајте усмено сваки одломак басне користећи дате слике.
4. Састави реченице са мање познатим речима из текста.
5. Допуни речима супротног значења: мали – ....; гладан – ..., стар – ...; глуп – ....; тврдоглав – ....
6. Напиши што више речи које описују ликове из басне, какви су јарчеви?
Јарчеви су тврдоглави, ...
7. Препиши дијалог између два јарца.
8. Подсети се народне басне „Бик и зец”, а затим је упореди са басном „Два јарца”.

Играј се!

Подвуци у народним умотворинама речи које показују особине предмета и бића.

Загонетка: Црвен јарац по кошари скаче. (яи^ег)

Брзалица: Црн јарац, црн трн, црн брсти трн.

Причаоница

На основу слике која прати текст препричај усмено причу и дај јој завршетак који желиш.

Радионица

Вежбајте читање басне по улогама, научите напамет улоге и пипремите се да је изведете.

Дневник читања

Потражи и прочитај и друге басне које је писао Доситеј Обрадовић.

НАСТАВНА ТЕМА У СВЕТУ БИЉАКА И ЖИВОТИЊА

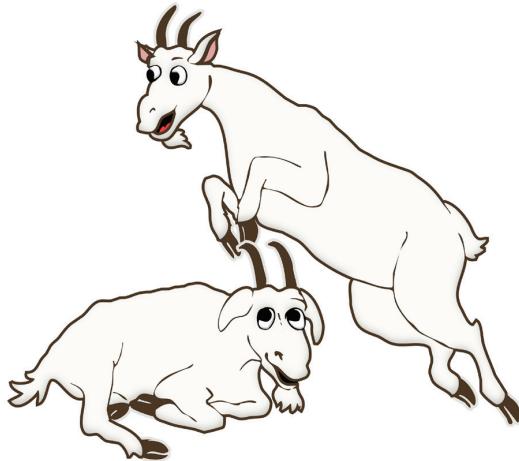
Описивање живих бића из приче

Две козе

Среле се две козе на узаној стази. Изнад беше стена усправна као зид. Испод њих дубока провалија. Замислише се козе: шта сад да раде? Нису се могле окренути да би се вратиле одакле су кренуле. Зато једна коза леже и опружи се по земљи, а друга пажљиво пређе преко ње.

Тако обе одоше живе и здраве путем.

по Доситеју Обрадовићу

Мање познате речи:

среле се – састале се;
провалија – амбис, јама без дна.

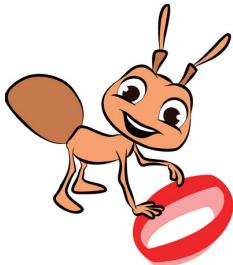

Одговори!

1. Ко су главни ликови ове басне?
2. Где се одвија радња ове басне?
3. Зашто се нису могле окренути?
4. Како су козе поступиле?
5. Која је поука ове басне?
6. Ко је био паметнији, козе или јарчеви?
7. Како би ти поступио?

Истражи!

1. На основу слике која прати текст и на основу прочитаног препричај усмено причу. Ако желиш, можеш променити крај приче.

Запамти:

Описивање животних бића је осликовање речима.

2. Саставите на основу слике што више реченица.
3. Напиши што више речи које описују ликове из басне.

Козе: паметне, ...

4. Упореди поступак два јарца са поступком две козе и упореди њихове особине.

На пример: јарци козе
лоши добре

5. Обогати речник и састави реченице са мање познатим речима.

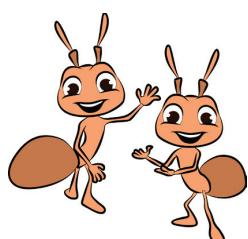

6. Од следећих речи напиши што више особина:

доброта – добар, добра, добро...

памет – .....

пажња – .....

Играј се!

Пронађи пословице које одговарају поуци из ове басне.

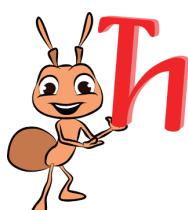
На пример: Ко добро чини, боље дочека.

(Народна пословица)

Причалица

Замисли говорне ситуације дате у тексту „Две козе“ Доситеја Обрадовића и себе у некој од улога, а затим их изведи са друговима.

Радионица

- Групни рад
1. Урадите драматизацију ове басне.
  2. Илуструј само ликове из оне басне која ти се више допала и образложи зашто.

Дневник читања

Потражи и прочитај и басне других аутора.

НАСТАВНА ТЕМА У СВЕТУ БИЉАКА И ЖИВОТИЊА

Описивање живих бића из приче

Врабац и ласте

Једном сам стајао у дворишту и посматрао ластино гнездо под стрехом. Ласте одлетеши и гнездо остало празно.

Док су оне биле одсутне, ускочи у гнездо врабац и сакри се у гнезду; затим промоли отуд главицу и зацврката.

Убрзо затим долете до гнезда ласта, али чим угледа госта, запишта и одлете.

Врабац је седео и цврктао.

Наједном долете јато ласта; све ласте долетеши до гнезда и поново одлетеши.

Врабац се није плашио. Окретао је главу и цврктао.

Ласте су поново долетале до гнезда, нешто су радиле и опет одлетале.

Свака је у кљуну доносила блато и замазивала отвор на гнезду све док га нису затвориле сасвим.

Ласте су сазидале отвор и стале да круже око куће.

(по Лаву Толстоју)

Мање познате речи:

стреха – ивица кровна која се не завршава зидом него прелази преко;

одсутан – који није присутан.

Одговори!

1. Ко су ликови у овој причи?
2. Шта је врабац урадио кад је нашао празно гнездо?
3. Шта су радиле ласте када су у гнезду откриле врапца?
4. Како су ласте казниле врапца?
5. Шта се десило са врапцем који је без муке и рада хтео да дође до гнезда?
6. Како су се понашале ласте на крају приче?

Истражи!

1. На основу прочитаног текста и на основу слике препричај усмено причу.

Ако желиш, можеш променити крај приче.

2. Напиши што више речи које описују:

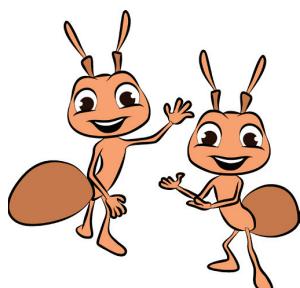
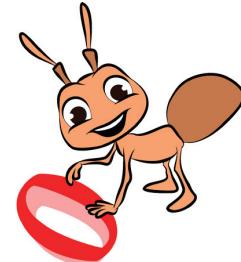
врапца – љењ, похлепан, ... ; ласте – изненађене, гневне, ...

3. На основу слике саставите што више реченица.

4. Препиши одломак који описује како ласте кажњавају врапца.

5. Обогати речник и састави реченице са мање познатим речима.

6. Напиши речи супротне по значењу: лен, похлепан, љутит, кажњен.

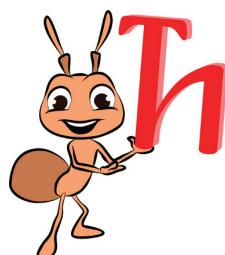
Играј се!

Рад у пару Напиши што више речи које описују врапца, а твој друг из клупе што више речи које описују ласте. Упоредите описе.

Причаоница

Писац је посматрао цео догађај и није ништа објаснио на крају приче. Реци твоје мишљене ко је добро поступио, а ко лоше?

Радионица

Прочитај још једном причу и дај јој завршетак који желиш.

Дневник читања

Организујте такмичење изражajног читања.

НАСТАВНА ТЕМА У СВЕТУ БИЉАКА И ЖИВОТИЊА

Понављање

Прочитај следеће текстове:

A.

„Лав уморан легне у хлад да се одмори, и ту заспи.

Миш туда ходећи, дође му у главу да претрчи лава. Лав се прене и ћепа миша.

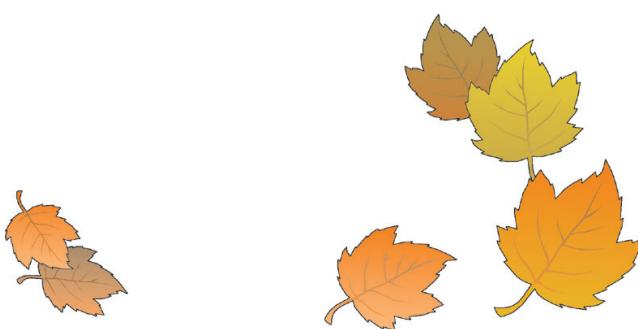
– Ниједна веро! На толиком пољу преко мојих ли леђа ти пут себи нађе? Што ћеш сад, казуј? – рече лав.

– Великомоћни лаву – одговори миш умилним гласом – веома сам сагрешио, ... но молим те да ми опростиш...”

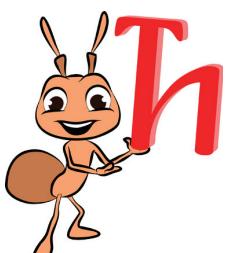
(Лав и миш, Езоп, одломак)

B.

„Све је пошло наопачке
За врапце и мачке,
kad је јесен окачила
своје жуте значке,
kad је ветар запевао
новембарске тачке...”

(Јесења песма, Душан Радовић, одломак)

Радионица

1. Препознај одломак који припада тексту у прози (прича или басна).
2. Назначи: наслов текста, име аутора и ко су ликови.
3. Препричај усмено одломак из басне.
4. Описи ликове из басне тако што ћеш пронаћи што више особина.
5. Илуструј лик из басне који ти се највише допада.

Проверавање и оцењивање знања

Читај/Слушај текст

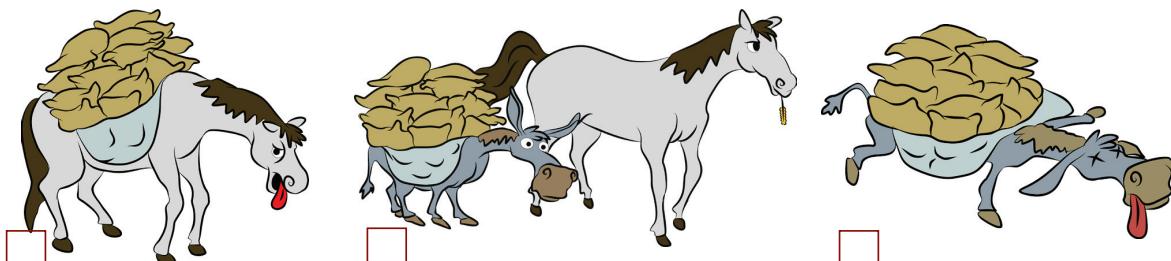

Путовали заједно коњ и магаре. Јадно магаре, преко мере натоварено, замоли коња да му помогне и понесе део терета, јер ће иначе издахнути. Али коњ ни да чује. Када магаре сасвим ослаби и паде мртво, господар натовари на коња не само сав терет, него и кожу угинулог магарета.

Сад коњ схвати, али касно, да би му много боље било да је послушао магаре и да му је помогао.

(**Коњ и магаре**, Езоп)

1. Подвуци наслов текста.
2. Подвуци име аутора.
3. Заокружи главне ликове из басне.
4. Прочитај следеће реченице и напиши о којим ликовима је реч.
  - Ништа у животу не бих више желео, него да сам и сам тако брз. ....
  - Нису се могле окренути да би се вратиле одакле су кренуле.....
  - Грунуше роговима један на другога и оба падоше у воду.....
5. Погледај слике и одреди редослед одвијања догађаја.

Редни број	Врло добар сви задаци тачно урађени	Добар три - четири задатка тачно урађена	Довољан један - два задатка тачно урађена	Недовољан ниједан задатак тачно урађен
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

НАСТАВНА ТЕМА ПОРОДИЦА

Текст у стиху / Песма / Аутор / Струфа / Стих

Стара бака

Године су многе,
А леђа нејака,
Године су тешке,
Згурала се бака.

Али ипак воли
И песму и шалу,
Увек има причу
за дечицу малу.

Кад је деца сретну,
У руку је љубе,
А она се смеши:
– Хвала ти, голубе! ...

Јован Јовановић Змај

Мање познате речи:

нејака – овде физичка и духовна малаксалост код старих особа:

згурала се – згрбавила се.

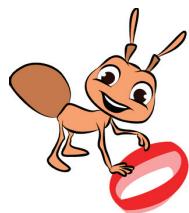

Одговори!

1. О коме нам песник говори у овој песми?
2. Како изгледа бака?
3. Шта воли бака?
4. Шта бака прича деци?
5. Како деца показују поштовање према баки?
6. Како бака назива децу?

Истражи!

Попуни: Наслов песме ...; Аутор ..; Број строфа:..; Број стихова ... .

Запамти:

Песма је текст у стиху. Она има више редова, а сваки ред зове се стих. Више стихова заједно чине једну строфи. Аутор песме назива се песник.

1. Препиши строфи која ти се највише допала.

2. Састави реченице са мање познатим речима.

3. Повежи дате стихове са одговарајућим објашњењима.

„Године су многе,

Бака воли да прича деци приче.

А леђа нејака”

„Увек има причу

Деца показују поштовање.

за дечицу малу”

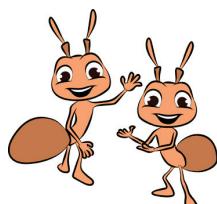
„Кад је деца сретну,

Бака је стара и малаксала.

У руку је љубе”

4. Састави реченице са изразима: нејака леђа, тешке године, мала деца.

5. У трећој строфи пронађи и препиши речи које изговара бака.

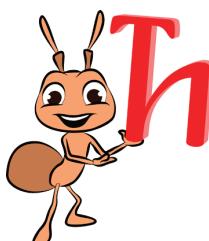
Играј се!

Рад у пару

Замисли сустрет са твојом баком и напиши дијалог између тебе и баке, имај у виду: поздрав, начин обраћања.

Причаоница

Испричай друговима нешто више о твојој баки.

Радионица

Описи, у неколико реченица твоју баку или твога деку и илуструј оно што си написао.

Дневник читања

Прочитај још неку песму Јована Јовановића Змаја.

НАСТАВНА ТЕМА ПОРОДИЦА

Положај текста у стиху на страници свеске / Преписивање

Мама

Мама пере, мама кува,
мама своју децу чува.

Мама меси, мама храни,
мама своју децу брани.

Мама прича, мама тешти,
мама сваки проблем реши.

Мама чека, мама брине,
и са неба звезду скине.

Мама сија, мама греје,
у животу мама све је!

Милош Стефановић

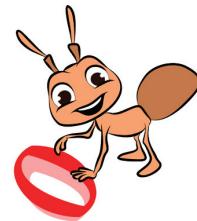
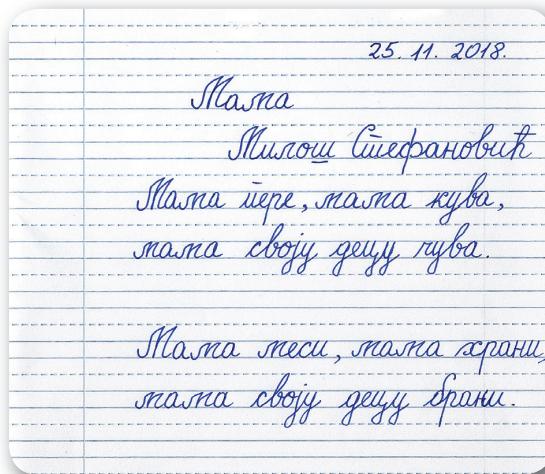

Одговори!

1. О коме се говори у песми?
2. Које послове обавља мама у кући?
3. Шта све мама ради за своју децу?
4. Како мама показује своју љубав према деци?

Истражи!

- Обрати пажњу како је написан тест у стиху на страници свеске.

Запамти:

Када преписујемо текст у стиху, **датум** се ставља у десном углу свеске.

Наслов текста се увек пише на средини следећег реда. **Име аутора** се пише између назива и текста или на крају текста. Сваки **стих** песме пише се са пасусом у новом реду. **Између строфа** оставља се празан ред.

- Препиши у своју свеску горњи модел. Упореди твоје писање са писањем из уџбеника. Исправи сам своје грешке, ако их имаш.
- Напиши шта све ради мама из песме „Мама” Милоша Стефановића.
- Састави реченице са речима које си пронашао у претходној вежби.
- Изабери строфу која ти се највише допада, препиши је и илуструј.

Играј се!

Реци шта све ради твоја мама у домаћинству.

Причаоница

Најсликовитијим речима опиши своју маму.

Радионица

Покушај да напишеш неки стих о својој мами. Представи друговима и изложи их у вашем креативном кутку.

Дневник читања

Упореди маму из песме „Мама” Милоша Стефановића са мамом из песме „Мати” Јована Јовановића Змаја.

НАСТАВНА ТЕМА ПОРОДИЦА

Изговор и писање гласова Ђ и Џ

Свађа

Између Млађе
и мале Нађе
често дође
до жучне свађе.

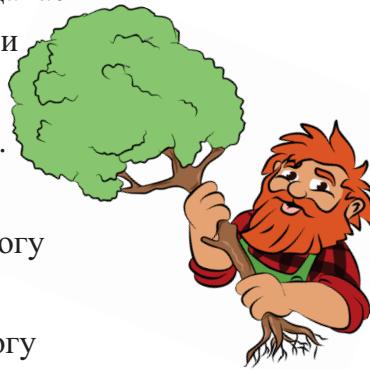
Млађа играчке
своје и туђе,
баца по соби
kad год уђе.

Нађа увек,
све што је њено,
чува чисто
и уређено!

Ранко Симовић

Цинови

Ко зна где данас
живе цинови
и чији су
они синови.

Патуљци могу
и у цепу,
патуљци могу
и у мраку,
али цинови,
ако постоје,
Живе у цунгли
и у мраку.

Ранко Симовић

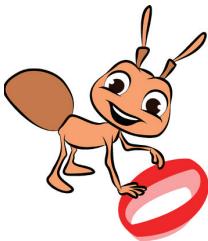
Мање познате речи:

цинови – дивови;
цунгла – густа, непроходна и баровита шума у којој живе
многобројне звери.

Одговори!

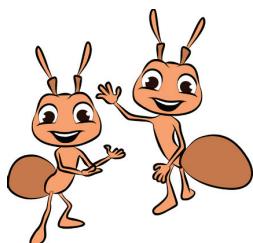
1. Ко су главни ликови у песми „Свађа”?
2. О коме се говори у песми „Цинови”?
3. Где живе патуљци ако постоје? А цинови?

Истражи!

1. Прочитај и препиши из текста све речи које садрже слово Ђ.
2. Пронађи у тексту речи које садрже слово Џ и састави по једну реченицу.
3. Препиши стихове који нам казују где могу бити патуљци ако постоје.
4. Препиши стихове који нам казују где живе џинови ако постоје.
5. Прецртај реч која је нетачно написана:

џеп – ђеп	свађа – сваџа
џин – ђин	ођак – оџак
Ђорђе – Џорџе	Цафер - Ђафер
6. Потражи и напиши што више имена која почињу словом Ђ и Џ, а затим састави што више реченица.

Играј се!

Рад у пару Напиши што више речи које садрже слово Ђ и Џ, а затим прочитај друговима. Победник је онај пар који напише највећи број речи.

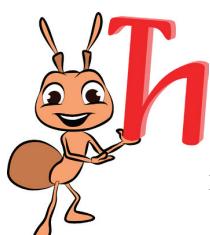
Причаоница

Вежбај правилно изговарање гласова Ђ и Џ.

Боље џабе седети, него џабе радити.

Боље се од пута вратити него рђавим путем ићи.

(Народне пословице)

Радионица

Напиши на пано ЗНАМ – НАУЧИО САМ што више речи које почињу словом Ђ и Џ.

Дневник читања

Пронађи и прочитај приче: „Деца воле џем”

Драгана Алексића и „Прича о малом прсту”

Душана Радовића.

НАСТАВНА ТЕМА ПОРОДИЦА

Положај текста у стиху на страници свеске / Преписивање

Дечакова срећа

Волим кад тата није намрштен
и кад се мама топло смјеши,
волим кад је татин поглед снен
И кад ме мама пјевајући тјеши.

Срећан сам кад се са мном игра тата,
па играчкама заузмемо собу цијелу,
када ме мамина рука од злата
тада нежно милује по челу.

А када недељом шетамо уз ријеку
у дану бијелом к'о руну на овци,
слушамо птичију песму меку
и сви смо весели, к'о основци.

Исмет Бекрић

Мање познате речи:

снен – дремљив, успаван, поспан, неразбуђен;
основци – ђаци од првог до осмог разреда.

Одговори!

1. О коме нам песник говори у овој песми?
2. Шта дечака у песми чини срећним?
3. Зашто је недеља посебно весео дан?
4. Када си ты срећан?

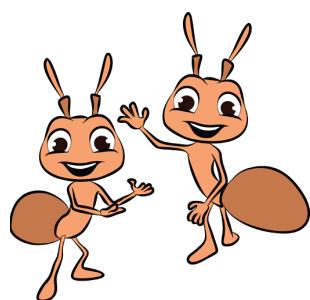
Истражуј!

1. Препиши у свеску строфи која ти се посебно допада.
  2. Одреди редослед догађаја према прочитаној песми.
- Дете шета поред реке са родитељима.
- Дете и тата се играју на поду, а мама је поред њих и миљује дете.
- Тата и мама су весели.
3. На основу сваке горенаведене идеје напиши по једну реченицу.
  4. Обогати речник и састави реченице са мање познатим речима.
  5. Попуни речи које недостају „А када недељом шетамо уз ријеку

у дану ..... к'о руно на овци,
слушамо ..... песму меку
и сви смо ....., к'о основци.”

6. Замени речи из претходне вежбе са другим речима истог или сличног значења.

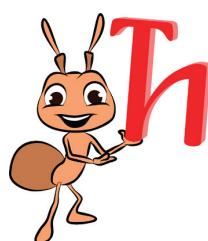
Играј се!

Размисли и напиши шта је по теби срећа.

Причаоница

Испричај друговима један срећан догађај.

Радионица

Научи напамет строфи која ти се највише допада.

Дневник читања

Из школске библиотеке позајми збирку песама Ј. Ј. Змаја „Ризница песама за децу“ и прочитај неколико песмама.

НАСТАВНА ТЕМА ПОРОДИЦА

Понављање

Прочитај следеће текстове:

A.

„Имао отац седам синова, седам свађалица. Свађајући се занемарише сав кућни посао и све им пође наопако.

Било је себичних и рђавих суседа који су се радовали њиховом свађању и њихов назадак скретали су на своју корист. Лако је грабити онде где нема ко да чува, кад се чувари међу собом свађају.”

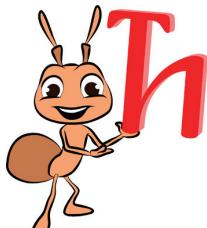

(Седам прутова, Народна прича, одломак)

B.

„Тата је умео вешто
да створи сваку ствар.
Тата је био чак
песник – мађионичар.”

(Тата, Драган Лукић, одломак)

Радионица

1. Препознај текст у стиху. Образложи.
2. Препиши текст у стиху.
3. Добро погледај следеће слике и означи у празним квадратима слику која одговара горњој строфи.

4. Напиши **Ћ** и **Џ** у речима следећих реченица.

---ура је ---ак другог разреда. Он радо доручкује ---ем и хлеб. Кад крене према школи, прати га његов пас ---еки.

5. Које речи садрже:

Ћ на почетку

Џ у средини

Ћ на крају

Џ на почетку

Проверавање и оцењивање знања

1. Читај/Слушај текст.

Бака

Око чела седа коса,
Наочаре на врх носа,
На уснама осмех драги,
У очима поглед благи,
Топао к'о сунца зраке –
То су очи моје баке.

Злата Коларић Кишур

2. Попуни празна места одговарајућим речима:

Текст написан у кратким редовима зове се текст у стиху или ..... .

Сваки ред једне песме зове се ..... .

Више стихова заједно чине једну ..... .

3. Заокружи слово **ч** и слово **ћ** у горњој песми.

4. Састави реченице са следећим речима: цак, ћак.

5. Препиши горњу песму.

Редни број	Врло добар сви задаци тачно урађени	Добар три - четири задатка тачно урађена	Довољан један - два задатка тачно урађена	Недовољан ниједан задатак тачно урађен
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

НАСТАВНА ТЕМА ЗИМА

Наративни текст / Усмено препричавање текста

Зимски дани

Нема више лепих дана. Не видим Сунце, не видим ни неба од силне вејавице. Хладни северац дува да ти срце у грудима следи. Чујеш хујање на тавану и тужни јаук између грана. Врапци беже под стрехе. Врана падне на глог да се макар глогиња назобље, али јој ветар ни ту не да мира: духне, заљуља грани, подухвати врану и однесе је... Куда? Ко зна? Погдекоји сељак прође увијен, замотан, али не застаје нигде. Ветар га гони и он убрзано одмиче.

Небо, земља, зграде, дрвеће – све се обукло у белу кошуљу.

Јанко Веселиновић

Мање познате речи:

хујање – овде звук који испушта ветар;

глог – врста дрвета или жбуна из фамилије ружа, сродна роду мушмула;

јаук – тужан узвик;

одмицати – удаљавати се полако.

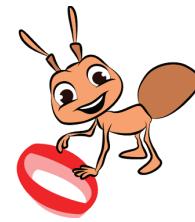

Одговори!

1. О ком годишњем добу се говори у тексту?
2. Какви су дани и зашто се не види Сунце?
3. Какав ветар дува зими?
4. Шта се чује на тавану? А између грана?
5. Кога ветар све гони?
6. Каква је природа?

Истражи!

1. Кад одговориш писмено на питања уз текст прочитај редом све одговоре. Шта примећујеш?

Запамти:

Усмено препричавање једног текста значи излагати догађаје по одређеном редоследу.

2. Следеће реченице поређај по редоследу догађаја из текста.

- Дани су хладни, а од вејавице се не види ни небо.
- Све је покривено снегом.
- Северац леди све око себе и гони птице и људе.

3. Препиши у свеску правilan редослед догађаја и усмено препричај.

4. Изабери тачну варијанту. „Ветар га гони, и он брзо одмиче”

- Ветар га милује док он иде. Ветар јако дува и он брзо хода.
- Ветар га јури и он трчи.

5. Линијом сједини речи које имају исто или слично значење:

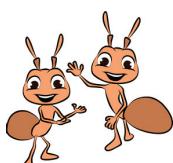
ходати   вриштати

урлати   галама

хука   шетати

6. Састави реченице користећи следеће изразе: бела кошуља, силна вејавица, убрзано одмиче.

7. Напиши умањено значење речи: Сунце, ветар, пахуља, дрво, грана.

Играј се!

Напиши што више речи које описују зиму.

Причаоница

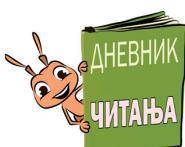
Испричај један догађај са санкања или зимовања.

Радионица

Користећи разне облике и нијансе боја покушај да осликаш зиму.

Изложи свој рад у разреду.

Дневник читања

Потражи и прочитај и друге текстове о зими.

НАСТАВНА ТЕМА ЗИМА

Реченица / Тачка / Упитник / Узвичник

Први снег

Мама пере судове у кухињи. Поред ње на столици седи Мира.

– Још мало па ће пасти снег – каже мама.

Мира радознало подиже главу.

– А како тај снег изгледа? – пита знатижељно јер је прошле године била мала па га се уопште не сећа...

– Снег је бео!... И мекан је!... И хладан! – објашњава мама.

А онда једног јутра, мама уђе у собу и размаче завесе:

– Дођи да видиш, пада снег!

Мира се одмах обуче и истрча напоље.

– Донећу ти мало снега! – довикује мами и радосно пружа дланове да ухвати крупне, беле пахуље.

– Али, мама, оне нестају! Па, снег се топи! Погледај! – каже Мира разочарано пружајући мокре дланове.

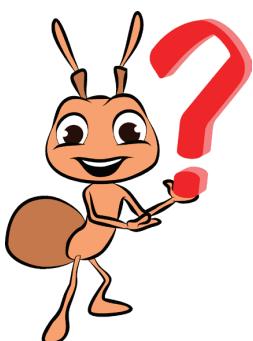
– Наравно – смешка се мама – тек сад све знаш о снегу.

(по Весни Видојевић Гајовић)

Мање познате речи:

размаче – овде повући, удаљити.

Одговори!

1. Ко су главни ликови у причи?
2. Како се зове девојчица из прича?
3. Каква је девојчица Мира?
4. Чега се Мира не сећа? Зашто?
5. Шта каже мама за снег? Какав је снег?
6. Шта је хтела Мира да донесе мами?
7. Шта се десило са снегом у Мириним рукама?

Истражи!

1. Сједини линијом личност из приче са реченицом коју изговара:

– Још мало па ће пасти снег.

мама

– А како тај снег изгледа?

девојчица

– Дођи да видиш, пада снег!

– Али, мама, пахуљице нестају!

Запамти:

Реченица је мисао написана или исказана. На крају реченице стављамо **тачку**, **увичник** или **упитник**. На крају реченице, када дајемо објашњење (шта видимо, мислимо, чујемо, осећамо), пишемо **тачку**; када поздрављамо, наређујемо, казујемо осећања (радост, љутњу, страх), пишемо **увичник**; када питамо, пишемо **упитник**.

2. Препиши две реченице из текста које се завршавају тачком.
3. Пронађи у тексту реченицу којом се нешто пита и препиши је.
4. Прочитај све реченице које се завршавају знаком узвика и препиши их.
5. Стави на крају реченица одговарајући знак: Напољу пада снег Какве су пањуљице Погледај, велике су и тако меке

Играј се!

Реченице саопшти различитом интонацијом.

Причаоница

Испричай један догађај. Твоји другови нека постављају питања. А ти одговарај користећи адекватну интонацију.

Радионица

Групни рад Једна група саставља реченице, а друга група пише и ставља одговарајући знак на крају реченице. Победник је група са највише тачних одговора.

Дневник читања

Вежбай читање текста по улогама.

НАСТАВНА ТЕМА ЗИМА

Описивање једне природне појаве

Сликарка Зима

Једне године сликарка Зима крете по свету да разнесе дарове деци. Није имала, истина, ништа нарочито да им дарује, али је преко лета на доколици била смислила да им наслика ноћу по прозорима пуно сребрних шума, зверчица и кућа. Сликарки Зими било је то лако: махне једнпут својом студеном кичицом, а створи се на прозору сребрн лист папрати или слеђена јелова гранчица; махне други пут, и укаже се слеђена река која као да тече испод врба под снегом; махне трећи пут, и никне дворац сав од биљура у коме уместо светиљака сијају сребрне звезде. Како се овим сликама била прочула, чим се по селима и градовима сазнало да опет долази, деца су јој излазила далеко у сусрет.

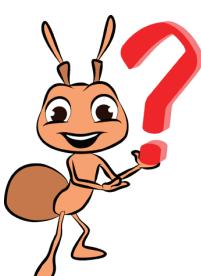

(по Десанки Максимовић)

Мање познате речи:

крете – овде крене;
кичица – четка за сликање;
биљур – кристално стакло.

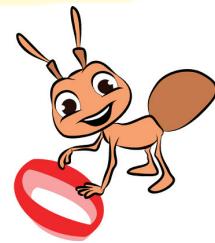
Одговори!

1. О ком годишњем добу се говори у тексту?
2. Који је наслов текста, а ко је аутор овог текста?
3. Ко је главни лик у овој причи?
4. Шта је Зима одлучила да дарује деци?
5. Када сликарка Зима слика по прозорима?
6. Шта све може да наслика сликарка Зима? Наброј.
7. Коју боју имају насликане слике у тексту?
8. Како деца очекују долазак зиме?

Истражи!

1. Прочитај следеће реченице и одреди редослед на основу дешавања из прочитаног текста:

- Због њених чувених слика деца радо очекују зиму.
- Леденом кичицом Зима слика ноћу по прозорима.
- Зима је одлучила да по свету разнесе дарове деци.

2. На основу текста додај речи које недостају тако да добијеш описе из текста: „..... звезде”; „..... шума, зверчице и куће”; „..... лист папрати”;

3. Споји речи по датом моделу тако да добијеш лепе изразе из текста:

студена	река
слеђена	гранчица
сликарка	кичица
слеђена	зима

4. Напиши што више лепих и необичних израза за природне појаве:

снег   зима   ветар   лед

На пример: мноштво сребрних звездица (снег).

5. Обогати реченице са једном, две или три речи.

Зима стиже.

Деца се радују.

Играј се!

Састави реченице користећи следеће изразе: сликарка Зима, студена кичица, сребрна шума, слеђена река, дворац од бильура.

Причаоница

Замисли дијалог између деце и сликарке Зиме.

Радионица

Направи портрет зиме лепим изразима, са пуно боја и облика.

Дневник читања

Прочитај целу бајку „Сликарка зима” Десанке Максимовић.

НАСТАВНА ТЕМА ЗИМА

Понављање

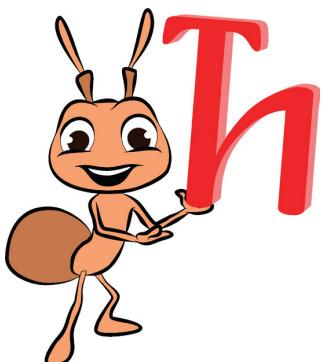
Читај/Слушај текст

„Једне зиме, када су крупне пахуље снега падале с неба, једна краљица везла је крај прозора, чија су окна била оивичена црним абаносом. Загледана у пахуље, краљица се убоде у прст и три капи крви кануше из њега у снег...

– О, како бих волела да моје дете буде бело као снег и румено као крв, а коса да му је црна и сјајна као абанос.

Ускоро затим краљица донесе на свет кћер која је била бела као снег и румена као крв, а коса јој беше црна и сјајна као абанос, те јој дадоше име Снежана.”

(Снежана, Браћа Грим, препричао: Слободан Лазић, одломак)

Радионица

1. Састави питања тако да прате ток догађаја и напиши их у свеску. (Ко? Кад? Где? Шта? Зашто?)

2. Одговори писмено на питања која си претходно написао.

3. Одреди редослед доњих реченица на основу дешавања из прочитаног текста.

- Краљица је родила девојчицу и дала јој име Снежана.
- Једне зиме, док је вејао снег, једна краљица се убода у прст док је везла.
- Краљица је пожелела дете бело као снег, румено као крв и са црном косом као абанос.

4. Испричај усмено горњи текст уз помоћ претходних реченица.

5. Састави једну реченицу о зими која ће се завршити:

тачком;

знаком узвика;

знаком питања.

Проверавање и оцењивање знања

Читај/Слушај текст

„Мама пере судове у кухињи. Поред ње на столици седи Мира.
– Још мало па ће пасти снег – каже мама.
Мира радознало подиже главу.
– А како тај снег изгледа? – пита знатијельно, јер је прошле године била мала
па га се уопште не сећа...
– Снег је бео!... И мекан је!... И хладан! – објашњава мама ...”

(Први снег, Весна Видојевић Гајовић, одломак)

1. Одреди редослед слдећих реченица на основу дешавања из прочитаног текста.

- Мама објашњава како изгледа снег.
- Мира пита како снег изгледа.
- Мама пере судове и каже Мире да ће пасти снег.

2. Стави одговарајући знак на крају реченице:

Још мало па ће пасти снег – А како тај снег изгледа – Снег је бео

3. Прошири дату реченицу са једним, два или три нова израза.

Зима је стигла.

4. Састави реченицу од датих речи: Мира, главу, подиже, радознало.

5. Напиши речи сличног значења:

ледена – ..... ;   кичица – ..... ;   урлати – .....

Редни број	Врло добар сви задаци тачно урађени	Добар три - четири задатка тачно урађена	Довољан један - два задатка тачно урађена	Недовољан ниједан задатак тачно урађен
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

НАСТАВНА ТЕМА ЗИМСКИ ОБИЧАЈИ

Реченица / Зарез

Новогодишња песма

Срећна вам, децо, Нова година!
Са палачинкама, са крофнама,
Са туфнама, са машнама,
Са жутим ташнама.

Са зекама,
бакама,
секама,
декама.

Са трубама,
бубама,
са лептирима,
са шеширима.

Са оцачарима,
са свим добрым људима и стварима.

Душан Радовић

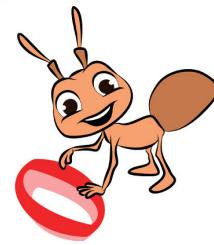

Одговори!

1. Који је наслов, а ко је аутор ове песме?
2. Колико строфа има ова песма? А стихова?
3. О ком зимском обичају је реч у песми?
4. Шта је песник честитао деци?
5. Који знак се често јавља у песми приликом набрајања?

Истражи!

1. Прочитај прву строфи и реци шта је песник све набројао када је пожелео деци срећну Нову годину?

Запамти:

Зарез стављамо у реченици између речи које се набрају.

2. Реци кога је све песник набројао у другој строфи? А у трећој? А у четвртој?

3. Препиши набројане речи из прве и друге строфе.

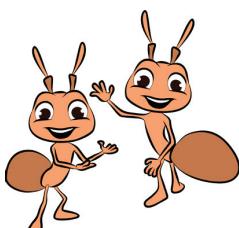
4. Пронађи и напиши која бића помиње песник у песми.

5. Наброј и запиши ствари које је песник пожелео деци за Нову годину.

6. Састави реченице користећи речи из прве строфе.

7. Препиши строфи која ти се највише допала.

8. Упитај друга шта је добио на поклон за празнике, а онда запиши дијалог.

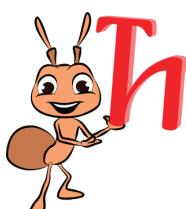
Играј се!

Попуни текст са реченичним знацима који недостају.

- Ивана Јана Весна Мира и Сара се играју
- Купила сам воће слаткише и сок
- Деца се на снегу играју санкају грудвају и праве Снешка Белића

Причаоница

Испричај како си провео новогодишње празнике. Употреби речи: КО? КАДА? ГДЕ? ШТА? КАКО? Можеш илустровати твоју причу.

Радионица

Диктат:

Маја каже Јовани:

– На распусту сам била код баке, деке, прабабе и прадеде на селу.

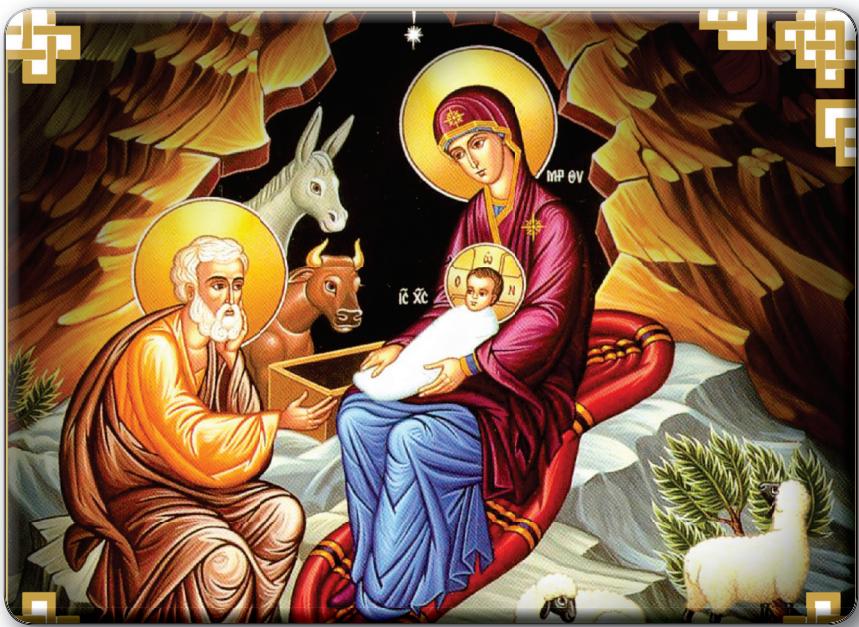

Дневник читања

Прочитај још понеку песму о зимским празницима.

НАСТАВНА ТЕМА ЗИМСКИ ОБИЧАЈИ

Честитка

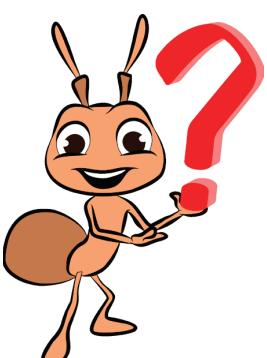
Христос се роди

Христос се роди
к'о јагње на слами,
скромно к'о нико од нас.

И мада у пећини беше рођен,
широм се света прочу глас:
„Данас се у Витлејему родио спас!”

Звезда с Истока
мудраце води.
Ваистину,
Христос се роди!

Брат Јован

Одговори!

1. О каквом је празнику реч у песми?
2. Где је рођен Христос?
3. Како се зове град где је рођен Христос?
4. Ко је дошао да се поклони Христовом рођењу?
5. Како се поздравља за Божић?

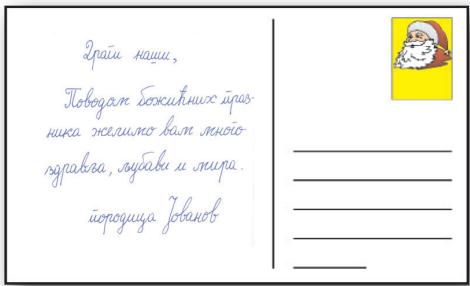
Истражи!

1. Погледај сличице:

А)

Б)

- Шта је насликано на честитки?
- Прочитај текст који је написан на полеђини честитке.
- Да ли постоји веза између слике и написаног текста?

Запамти:

Честитка се пише поводом неког празника уз најлепше жеље.

2. Изабери од наведених примера, када можемо некоме написати и послати честитку:

Ускрс крај школске године рођендан Нова година

Божић 1. децембар

3. Састави реченице са следећим речима: мудраци, пећина, пастири, звезда.

4. Следеће речи напиши као по датом примеру:

звезда

пастир

јагње

глас

мудрац

звезде

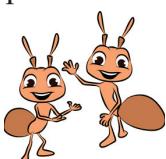
_____

_____

_____

_____

5. Препиши из текста строфу која ти се највише допала.

Играј се!

Напиши на папиру једну жељу коју би волео да ти испуни Божић Бата, а затим представи друговима.

Причаница

Замисли сусрет са Божић Батом.

Како би се понашао? Шта би га питao? Шта би тражио да ти донесе?

Радионица

Направи честитку коју ћеш послати друговима за Божић.

Дневник читања

Подсети се коледарских песама које знаш и организуј са друговима мали уметнички програм.

НАСТАВНА ТЕМА ЗИМСКИ ОБИЧАЈИ

Састав на основу датих слика

Коледо

Ја сам мали коринђаш
Дај ми газда шта имаш
Носим тикву вина,
Да наздравим свима,
Тиква ми се одмиче,
Божић ми се примиче,
Дај газда ора,
То бити мора,
И коју парицу,
Срећан Божић свима!

Мање познате речи:

тиква – лудаја;
примиће – приближава;
парица – новац.

Одговори!

1. Какве су песме коледа?
2. Када се казују коледарске песме?
3. Како се називају деца која рецитују коледарске песме?
4. Чиме домаћини дарују коринђаше?

Истражи!

1. Погледајте следеће слике. Испричај причу на основу датих слика.

- Усмено испричај оно што видиш на сликама, а затим напиши пет до седам реченица повезане одређеним редоследом тако да добијеш причу.
- Дај наслов причи и реци који ликови учествују у тексту.
- Пази на реченичне знаке и поштуј правила приликом писања текста на страници свеске.

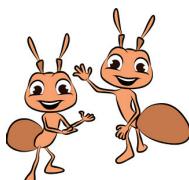
2. Састави реченице са речима: Божић, јелка, вече, коринђаш, поклони.

3. Стави поред речи Божић друге речи тако да добијеш нове изразе.

Пример: божићна јелка, ...

4. Састави реченице са добијеним изразима.

5. Подсети се још неких коледарских песама и напиши их у свеску.

Играј се!

Илуструј по жељи један од написаних израза.

Причаоница

Испричајте друговима неки интересантан или шаљив догађај који си доживео за време божићних празника.

Радионица

Групни рад Такмичите се у рецитовању коледарских песама.

Коледари – домаћини

Дневник читања

Прочитај нека нова коледа и научи напамет она која ти се највише свиђају.

НАСТАВНА ТЕМА ЗИМСКИ ОБИЧАЈИ

Реченица / Две тачке

Светлост у кући

Пошао Свети Сава по свету да учи народ. Пред једном кућом видео људе како врећама нешто уносе. Он их запита:

- Шта то радите, браћо?
- Ето, саградили смо кућу, али се у њој не види – одговори газда. Три дана уносимо светлост врећама, али ништа не помаже. Унутра мрак, па мрак.
- Е, људи божји – рече Свети Сава – то вам неће ништа помоћи. Треба начинити прозоре на кући.

Како они нису знали како то треба урадити, светац је пробио зидове и наместио прозоре.

Захвалили су људи Светом Сави што их је тако научио, а после су увек зидали куће с прозорима и кроз њих добијали светлост.

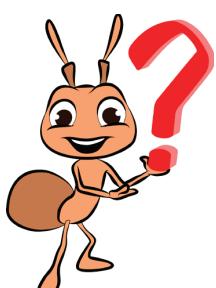

по Народној причи

Мање познате речи:

врећа – цак.

Одговори!

1. Ко су главни ликови у овом тексту?
2. Зашто је Свети Сава ишао по свету?
3. Шта је видео пред једном кућом?
4. Шта их је саветовао Свети Сава?
5. Како су људи после зидали куће?

Истражи!

1. Прочитај следеће дијалоге и стави две тачке и зарез где недостају:

- Он их запита – Шта то радите браћо?
- Ето саградили смо кућу али се у њој ништа не види – рече газда.
- – Шта нам је потребно за славу? – пита Милан.
- Потребна нам је свечарска икона колач коливо и вино – одговори Мира.

Запамти:

Две тачке стављамо пре набрајања или пре неког дијалога.

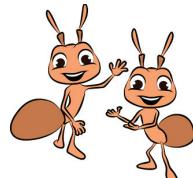
2. Састави реченицу користећи дате речи: Св. Сава, колач, коливо и вино.
3. Преши трећи и четврти пасус из текста.

4. У овим реченицама речи су заузеле погрешна места. Поређај правилно речи и преши реченице: учио Сава народ Свети је. направити кући треба На прозоре. су Људи Светом захвални Сави.
5. Састави три реченице у којима ћеш користити две тачке у различитим ситуацијама.

Играј се!

Попуни празне квадратиће одговарајућим реченичним знацима који недостају:

Мама је рекла Марку

Данас ћемо купити свеске оловке перницу гумицу за брисање и један лењир

Причаоница

Групни рад Читај причу по улогама, а после научи улоге напамет и покушај драматизацију текста.

Радионица

Групни рад Направи постер:

ЗИМА _____ зимски празници _____ време одвијања
_____ карактеристике

Дневник читања

Упитај старије и сазнај што више о Светом Сави.

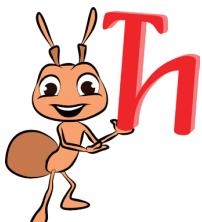
НАСТАВНА ТЕМА ЗИМСКИ ОБИЧАЈИ

Понављање

Прочитај следеће стихове:

„Из џиновске вреће зима пахуље сипа
К'о меко бело перје,
Под снегом ћуте бреза, храст и липа;
У ватри пуца иверје,
И мраз за образе штипа.”

(Зима, Ђока Мирјанић, одломак)

Радионица

- Напиши: Наслов текста __ ; Аутор текста __ ; Које се годишње доба описује __
- Састави реченицу од датих речи: зима, пахуље, Из, вреће, сипа, џиновске.
- Напиши једну реч за следеће изразе:
меко бело паперје = _____;
зима пахуље сипа = _____ .
- Пронађи у горњим стиховима и напиши:
А) Реч састављену од три слога _____
Б) Реч састављену од два слога _____
В) Реч састављену од осам слова _____
- Попуни реченице са одговарајућим реченичним знацима:
На снегу
Дијана и Андрија су изашли да се играју на снегу Девојчица каже
– Погледај Андрија како је много навејао снег
Дечак је упита
– Шта желиш да се играмо
– Можемо да се играмо много тога да правимо снешка да се санкамо и да се грудвамо

Проверавање и оцењивање знања

Читај/Слушај текст

„Дуж обала Дунава дува јак ветар, зван кошава. То је јак ветар као некаква циновска метла, која брише све пред собом.

Кошава завија, урличе као изгладнели вук. Разјапио је вук чељусти и зија, а људи кажу:

– Зија кошава к’о курјак.”

(Баш зјаш, по Народном предању, одломак)

1. Напиши: Наслов текста _____

2. Заокружи тачан одговор:

- Како се зове ветар који дува дуж обала Дунава?
а) северац   б) кошава   в) југо
- Са киме људи упоређују кошаву?
а) са Светим Савом   б) са вуком   в) са биком

3. На kraју реченице стави одговарајући знак.

A) Већ два дана веје без престанка

B) Одакле падају толике пахуље

B) Хајдемо, Надо, закаснићемо

4. Обогати реченицу са једним, два или три лепа израза.

Пахуље падају.

5. Попуни шта недостаје:

Кошава завија урличе као вук А људи кажу

Зија кошава ко курјак

Редни број	Врло добар сви задаци тачно урађени	Добар три - четири задатка тачно урађена	Довољан један - два задатка тачно урађена	Недовољан ниједан задатак тачно урађен
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

НАСТАВНА ТЕМА НАРОДНА РИЗНИЦА

Речи истог или сличног значења

Мајка Јову у ружи родила

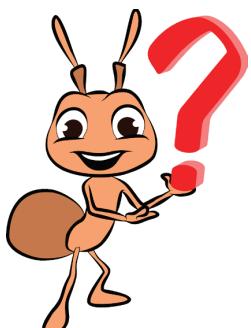
Мајка Јову у ружи родила,
Ружица га на лист дочекала,
Бела вила у свилу повила,
А пчелица медом задојила,
Ластавица крилом покривала:
Нек' је румен, к'о ружа румена,
Нек' је бео, као бела вила,
Нек' је радин, к'о пчела малена,
Нек' је хитар као ластавица!

Народна успаванка

Мање познате речи:

задојила – подојила, нахранила мајчиним млеком;
румен – црвенкаст; ружичаст;
радин – вредан;
хитар – брз.

Одговори!

1. Ко пева Јови успаванку?
2. Где је мајка родила Јову?
3. Ко је повио Јову у свилу? А ко га је дочекао на лист?
4. Чиме га је задојила пчела? Чиме га је покривала ластавица?
5. Шта жељи мајка за свог сина Јову?

Истражи !

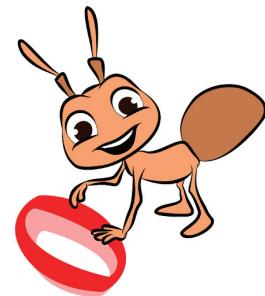
1. Препиши последња четири стиха и следеће речи: румен, радин, хитар замени речима истог или сличног значења.
2. Употреби у реченицама следеће речи: ружа, пчела, ластавица, вила, лист.
3. Напиши за речи: мајка, ружа, пчела, лист, Јова речи које значе нешто умањено.
4. Допуни следеће стихове.

Мајка Јову у ... родила,
... га на лист дочекала,
Бела вила у ... повила,
А пчелица ... задојила,
Ластавица ... покривала.

5. Пронађи поређења за боје, а затим препиши писаним словима ћирилице.

Бео као ... Црн као ... Црвен као ... Зелен као ... Плав као ... Шарен као ...

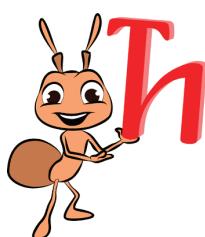

Причаоница

Научи напамет благослове и мисли коме ћеш их казати.

Благослови

- Благо мајци, која те родила!
- Куд ходио, срећан био!
- Дуго ти се име спомињало,
- Твоја се срећа родила,
- Докле тече Сунца и Месеца!
- Звездама сјајним росила!

Радионица

Илуструј песму „Мајка Јову у ружи родила”.

Дневник читања

Прочитај „Успаванку” Отона Жупанчича и препиши најлепше стихове.

НАСТАВНА ТЕМА НАРОДНА РИЗНИЦА

Препричавање

Лисица и гавран

Гавран је негде нашао повећи комад сира и стојећи на грани дрвета, држао је чврсто сир у кљуну.

Лисица то опази и пошто се привукла дрвету, поче да хвали гаврана.

– Ти си веома лепа птица – рече она – и имаш прекрасно перје! Нико на свету не би био тако савршен као ти, само када би умео да певаш!

Гаврану се није свидело да поред толике своје лепоте има и неки недостатак. Да би уверио лисицу да уме и да пева, он отвори кљун и загракта.

Сир му испаде из кљуна, лисица зграби плен и побеже.

– Е, мој гавране – мислила је она – имаш ти и сјаја и гласа, али немаш памети.

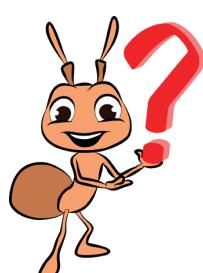
Народна басна

Мање познате речи:

загракта – почети грактати;
лакомислен – непромишљен.

Одговори !

1. О коме говори басна?
2. Шта је пронашао гавран? Како је држао сир у кљуну?
3. Ко је хвалио гаврана? Због чега?
4. Каква је лисица? А какав је гавран?
5. Када је гавран увидео да је преварен?
6. Шта си научио читајући басну?
7. Да ли знаш шта је поука? Која је поука ове басне?

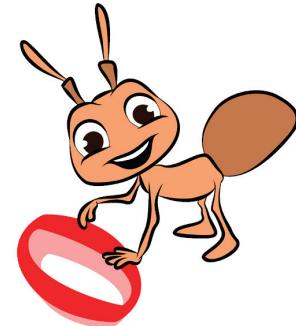
Истражи!

1. Препричај басну једноставно својим речима поштујући редослед догађаја.
2. Употреби следеће речи у реченицама: лакомислен, уображен, тврдоглав, површан.
3. Стави тачку и велико слово тамо где је потребно, а затим препиши реченице писаним словима Ћирилице.

гаврану се није свидело да поред толике своје лепоте има и неки недостатак. да би уверио лисицу да уме и да пева, он отвори кљун и загракта сир му испаде из кљуна, лисица зграби плен и побеже

4. Напиши за следеће речи речи истог или сличног значења:
мудра, досетљива, тврдоглава, вешта.
5. Препиши прву реченицу и речи подели на слогове.
6. Напиши које животиње су: лукаве, плашљиве, јаке (снажне).
7. Прочитај народну басну „Бик и зец”, а затим је препричај укратко. Упореди је са басном „Лисица и гавран”.

Играј се!

Допуни речима, а затим препиши.

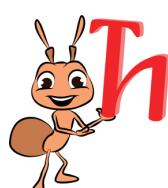
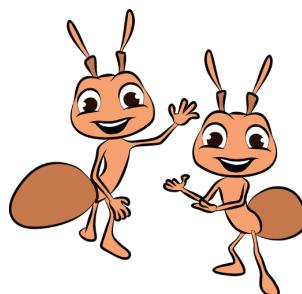
Вредан као ...

Мио као ...

Умиљава се као ...

Шепури се као ...

Ћути као ...

Радионица

Вежбајте читање басне по улогама, научите напамет улоге и пипремите се да је изведете.

Дневник читања

Прочитај још једну басну, а затим илуструј њен садржај. Препричај је укратко.

НАСТАВНА ТЕМА НАРОДНА РИЗНИЦА

Речи супротне по значењу

Старо лијино лукавство

Зимус је група ловаца опколила једну лисицу у шумарку. Били су сигурни да им неће умаћи. Један ловац умало нагази на њу. А она лежи опружена. Мртва. Још топла. Ловци се окупише око ње. Пси је онушише. Залајаше неколико пута и оставише је.

Један ловац се спремио да јој одере крзно. Изненада скочи лија и зачас нестаде у густишту. Ловци нису стигли да испале ниједан метак.

Народ каже: не веруј ни мртвој лисици.

Народна прича

Одговори!

1. Када је група ловаца опколила лисицу? Где су је опколили?
2. Шта је урадила лисица да би избегла ловце и ловачке псе?
3. Шта је хтео да уради један ловац?
4. А шта је онда урадила лисица?
5. Да ли су ловци стигли да испале један метак? Због чега?
6. Шта си научио читајући ову причу?

Истражи!

1. Допуни текст одговарајућим речима, а затим препиши.

... је група ловаца опколила једну ... у шумарку. Били су сигурни да им неће ... Један ... умало нагази на њу. А она лежи ... Мртва. Још топла. Ловци се ... око ње. Пси је ... Залајаше неколико пута и ... је.

2. Пронађи грешке и препиши правилно.

један ловац се спремио да јој одере крзно Изненада скочи лија и зачас нестаде у густишту. ловци нису стигли да испале ниједан метак

Народ каже: не веруј ни мртвој лисици

3. Напиши речи које имају супротно значење од речи истакнутих у реченици.

Изненада скочи лија и зачас нестаде у **густишту**.

4. На основу слике која прати текст и на основу прочитаног, препричај усмено причу и дај јој завршетак који желиш.

Играј се!

Пronađi u народним пословицама речи које имају супротно значење.

Ако не мирише, а оно смрди. Ако је црна крава, бело млеко даје. Добар глас далеко се чује, а зао још даље. Дођоше дивљи, па истераше питоме.

Причаоница

Рад у пару

Ти читај реченице из приче „Старо лијино лукавство”, а твој друг нека постави по једно питање за сваку реченицу.

Радионица

Илуструј само први одломак, за сваку реченицу по једну слику.

Тако ћеш добити причу по slikama. Дај причи наслов, а затим је препричај усмено.

Дневник читања

Прочитај још једну народну причу и забележи реченице које су ти се посебно допале.

НАСТАВНА ТЕМА НАРОДНА РИЗНИЦА

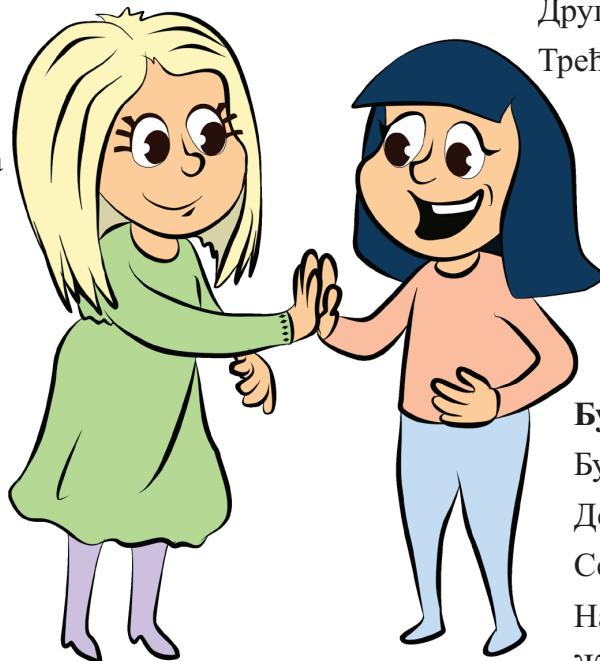
Разбрајалице

Еци пеци пец

Еци,
Пеци,
Пец,
Ја сам
Мали
Зец;
Ти си
Мала
Препелица
Еци,
Пеци,
Пец.

А Бе Це

А,
Бе,
Це,
Де,
Мачка
Преде,
А миш
Мота
Преко
Плота,
А мачићи
Гледе.

Три се петла побише

Три се петла
Побише
На поповом
Буњишту,
Један вели: Иш!
Други вели: Миш!
Трећи вели: Ти жмуриш!

Бумбар

Бумбар,
Делипар,
Сео цар
На кантар;
Жарипан,
Пеливан,
Мерили га,
По вас дан;
Паде па се скљуси
И рече му – ту си!

Ташуњаљке и цупаљке

У марами шећера

Ташун, ташун, танана
И свилена марама,
У марами шећера,
Да ми дете вечера.

Опа, цупа, танана,

Опа, цупа, танана,
Што ми ниси казала,
Да мој драги болује,
Да му носим понуде;
Од комарца ребарца,
Од мушкице душице,
Једну коцку шећера,
Да мој драги вечера;
У решету ракије,
Да се драги напије.

Ташун, ташун, ташун

Ташун, ташун, ташана,
И свилена марама;
Ко ташуни, ‘леба да,
Родила му пшеница
И винова лозица.

Цуцу роде па роде

Цуцу роде, па роде,
Ујак бере јагоде.
Јагоде су румене
Кано ружа у мене;
Јагоде су слатке,
Јеле би и патке;
Гле како су зинуле,
Не би ли коју скинуле!

НАСТАВНА ТЕМА НАРОДНА РИЗНИЦА

Понављање

Радионица

Играјте се загонетања и одгонетања!

Групни рад Мали квиз знања

Упутства за рад:

- Садржаји предвиђени за квиз:

Загонетања и одгонетања.

Састављање загонетки на основу цртежа.

Следеће загонетке користите као подстицај за даљи рад.

Мање од зрнца, брже од зеца?

На челу ти седи кад радиш?

Без коже уђе, а са кожом изађе?

Највише зна, а најмање говори?

Насред поља лончић ври, а ни воде ни ватре?

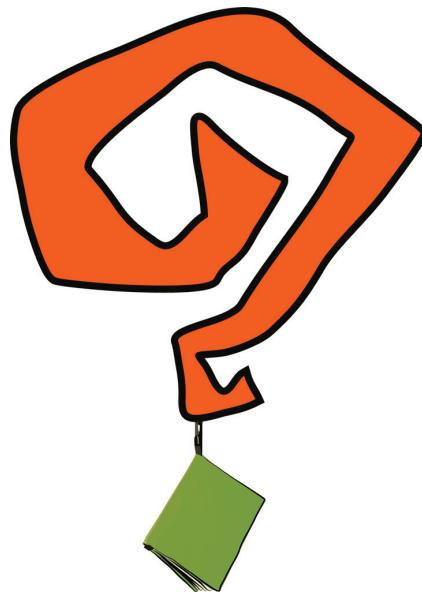
Звоно, а не звони?

Бела се роди, зелена одрасте, црвена умре?

Оца нема, мајке нема, а свако јутро се рађа?

Живо без душе, чује без слуха, збори без грла?

Отац је свих ствари: све дочека и преживи?

Одговори

(мисао, звој, хреј, кринета, мпарнишар, бинчада, бинуша, црнчие, берап, бреме)

Свака група саставља на основу цртежа по три загонетке.

Проверавање и оцењивање знања

Читај/Слушај текст

Ти ћеш свирати

Кад некакав човек полазио некуд на пут, комшије и познаници навале око њега, па један вели – донеси ми ово, други вели – донеси ми оно, а ниједан не даје новаца.

Онда некакво дете изиђе преда њи и пруживши му паре рекне:

– На ти, молим те, ову пару, те ми купи и донеси свиралу!

А он му овако одговори:

– Ти ћеш, синко, свирати!

Народна прича

1. Одговори на следећа питања:

Шта су комшије и познаници тражили човеку?

Како је он поступио?

Због чега је детету купио свиралу?

2. Употреби следеће речи у реченицама: комшије, познаници, дете.

3. Напиши речи истог или сличног значења за: навале, вели, одговори.

4. Напиши за истакнуте речи, речи супротне по значењу.

Бео као лабуд.

Сед као овца.

Вредан као пчела.

5. Допуни разговор између детета и човека речима:

„Молим Вас“

„Добар дан“

„Хвала“

Редни број	Врло добар сви задаци тачно урађени	Добар три - четири задатка тачно урађена	Довољан један - два задатка тачно урађена	Недовољан ниједан задатак тачно урађен
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

НАСТАВНА ТЕМА ЧУДНЕ СТВАРИ

Велико слово за имена и надимке

Јасна и маказе

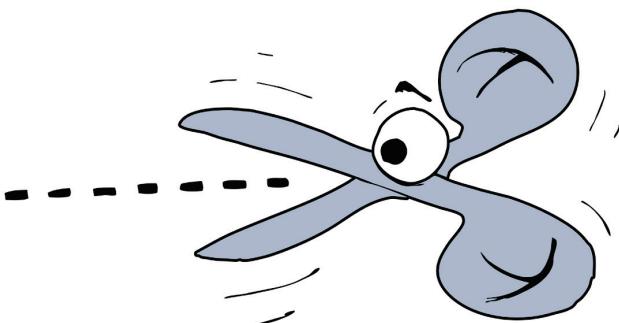
Остало Јасна сама код куће. У фиоци стола нашла је маказе и одмах рекла:

– Играћу се
кројачице.

Прво је Јасна секла
хартију, затим једно
парче крпе, а онда је
почела да сецка своју
хаљиницу.

Кад је дошла мама,
Јасна је одмах рекла:

– Мамице, нећу више да се играм кројачице.
– Нећеш више да се играш кројачице!? А зашто?
– Зато што су маказе неваљале. Ја сам се са њима лепо играла кројачице,
а онда су се оне посвађале са мном. Скочиле су на моју хаљиницу и штриц,
штриц... исекле је.

Драган Лукић

Одговори !

1. О коме говори прича?
2. Шта је урадила Јасна када је остала сама?
3. Шта је пронашла Јасна у фиоци?
4. Чега је пожелела да се игра?
5. Шта је све секла?
6. Због чега више није хтела да се игра ?
7. Због чега су маказе неваљале?
8. Шта је по твом мишљењу Јасна требало да уради када је остала сама?

Истражи !

1. Прочитај имена Јасниних другова, а затим их препиши. Пази на употребу великог слова за имена!

Јана

Душица

Јована

Весна

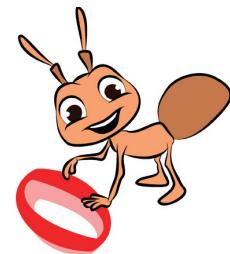
Драгана

Јасмина

Милан

Желько

Никола

Запамти:

Властила имена и надимци пишу се великом почетним словом.

2. Следеће речи употреби у реченицама: маказе, кројачица, крпе, хаљина.

3. Пронађи грешке и правилно препиши реченице.

kad је дошла мама, јасна је одма рекла:

– мамице, нећу више да се играм кројачице

– нећеш више да се играш кројачице!? А зашто?

4. Препиши реченице које су ти се посебно допале.

5. Од следећих речи напиши умањенице, а затим их употреби у реченицама.

Вера – Верица

Дуња –

Јагода –

Ружа –

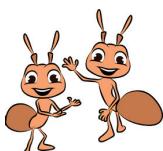
Вишња –

Пера –

Чеда –

Јова –

6. Пронађи у тексту све речи које садрже сугласник **X**. Запиши их.

Играј се!

Рад у пару Ти препиши из текста све речи са једним слогом, а твој друг из клупе речи са два слога.

Причаоница

На основу прве реченице испричај шта би све урадио(ла) у истој или сличној ситуацији. Можеш и да запишеш неколико реченица.

Радионица

Илуструј последње три реченице у три слике тако да добијеш кратку причу.

Дневник читања

Прочитај песму „Имена” Глигора Поповског и препиши сва имена.

НАСТАВНА ТЕМА ЧУДНЕ СТВАРИ

Самогласници и сугласници

Ко кога не воли

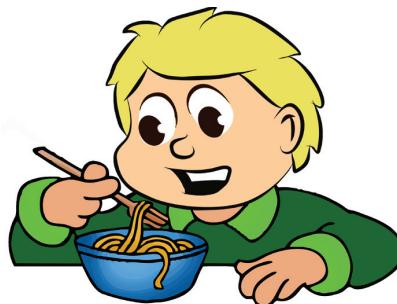
Ручао Риле резанце, али све некако млитаво жваће.
Види то његова бака па га упита:
– Шта ти је, Ристивојче? Што гњавиш то јело?
– Не гњавим ја њега, већ оно гњави мене! –
одговори Риле баки.

Опет настави унук да једе, али види бака да то
чини без воље. Жваће, а не жваће му се. Гута, а не гута му се.

Кад принесе виљушку устима, сваки пут му резанци испадну у крило или на
под.

Бака опет благо укори Рилета:
– Ристо, чедо, ако не волиш резанце, остави их ...
– Откуд знаш да ја њих не волим? Видиш да је обрнуто: они мене не воле! –
одговори досетљиви Риле – Да ме воле, не би бежали испред самих уста!

Божидар Тимотијевић

Мање познате речи:

млิตаво – безвљано, лењо;
гњавити – гњечити.

Одговори !

1. О коме говори прича?
2. Шта је ручао Риле? Како је он ручао?
3. Да ли је Риле гњавио резанца или су оне њега?
4. Да ли је Риле хтео само да се игра?
5. Због чега је Риле хтео да се нашали са баком?
6. Због чега бака тепа Рилету?
7. Која правила лепог понашања за столом задају Рилету проблеме?

Истражи!

- Прочитај гласно сваку реч. Да ли знаш шта је глас? А шта слово?

Запамти:

Гласови се деле на самогласнике и сугласнике

Самогласници су: **А, Е, И, О, У.**

Сугласници су: **Б, В, Г, Д, Ђ, Ж, З, Ј, К, Л, Љ, М, Н, Њ, П, Р, С Т, Ћ, Ф, Х, Ц, Ч, Џ, Ш.**

- Препиши прве три реченице из текста и заокружи самогласнике.

- Напиши нове речи од наведених самогласника и сугласника:

Е Р Л И К А Б А Д С Т Љ В О Е И А Ш Љ В И У К М И Т Л В О А

- Препиши из текста десет речи које почињу самогласницима и десет које почињу сугласницима.

- Управним цртама подели речи на слогове, а затим подвуци самогласнике и заокружи сугласнике.

виљушка, унук, Ристивојче, резанци, под, досетљиви, жваће, гњавиш, млитаво.

- Допуни празна места самогласницима тако да добијеш речи.

Р-л-, Р-ст-в-јч-, -ст-, р-з-нц-, в-љ-шк-, мл-т-в-, бл-г-, д-с-тљ-в

- Напиши азбучним редом имена својих другова из разреда.

Причаоница

Изговори следеће брзалице тихо, а затим гласније све брже и брже.

Риба риби гризе реп. Црн јарац, црн трн – црн брсти гром. Прокапа кап кроз покровац, те у лонац. Стала Мара на крај храма сама.

Составите правилник о пристојном понашању за столом. Прочитајте га.

Дневник читања

Прочитај „Сточићу, постави се” Љ. Ршумовића, „Салаников сок” Ј. Јовановића Змаја и „Изволи, послужи се!” Д. Радовића.

НАСТАВНА ТЕМА ЧУДНЕ СТВАРИ

Причање по низу слика

Зећ и вук

На једној шумској стази сретну се вук и зећ. Зећ се усправи на задње ноге и рече вуку:

– Је ли, момче, шта тражиш овде?

Вук се уплаши и поче муцати:

– Ја ... овај ... ја... извините...

– Ама шта ти мени „овај, онај” ... Говори одмах, или ћу ти ишчупати уши! – рече зећ лјутито.

– Пошао сам да тражим печурке за ручак –
једва чујно рече вук.

– Јао, мустро, знам ја тебе... Дај
личну карту! – нареди зећ.

Вук се још више уплаши и
поче муцати:

– Немам, мајке ми!

– А имаш ли бар ћачку књижицу? – пита зећ даље.

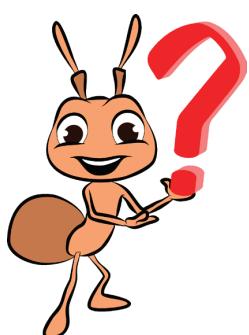
– Имао сам, часна реч, али појео ми је пољски миш!

– Много лажеш, другар! – накостреши се зећ.

– Јао, не лажем, школе ми! Немој ме појести, бићу добар! – молио је вук.

Тома Славковић

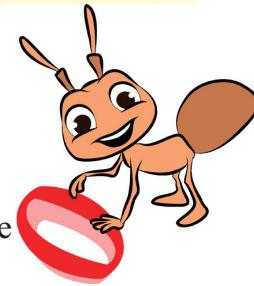

Одговори !

1. Где су се срели зећ и вук?
2. Шта је пошао да тражи вук?
3. Какав је зећ? А какав је вук?
4. Ко је у причи смешан? Због чега?
5. Да ли је вук био искрен?
6. Шта се догодило са вуковом ћачком књижицом

Истражи !

1. Илуструј у четири слике доживљаје вука и зеца. Нека то буде твоја прича у сликама. Испричај друговима твоју причу. Дај наслов причи.

2. Препиши писаним словима ћирилице само реченице које на крају имају узвичник.

3. Употреби у реченицама следеће речи: вук, зец, мустро, књижица, миш.

4. Напиши што више речи које описују зеца и вука.

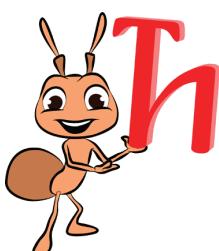
5. Замени улоге у причи, вук је зец, а зец је вук. Прочитај онда причу и запиши неколико реченица.

Модел: Вук се исправи на задње ноге и рече зецу.

6. Напиши умањенице, а затим увећанице за следеће речи: зец, вук, шума, књига, печурка, миш.

Причаоница

Замисли да си ловац. Која би питања поставио зецу? А вуку?

Радионица

Вежбајте читање приче по улогама. У причи су три улоге: приповедач, зец и вук. Спремите се да одглумите на позорници, а можете да урадите и маске.

Дневник читања

Прочитај у целини причу „Зец и вук“ Томе Славковића.

НАСТАВНА ТЕМА ЧУДНЕ СТВАРИ

Понављање

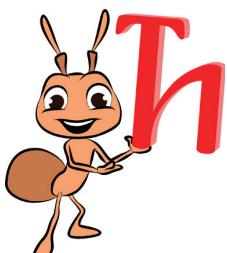
Деца воле

Деца воле чудне ствари
као што су оцачари,
као што су кочничари,
као што су, као што су ...

Деца воле слатке ствари
као што су сутлијаши,
као што су грилијаши,
као што су, као што су ...

Деца воле смешне речи
као што су пападећи,
као што су сумарени,
као што су, као што су ...

Душан Радовић

Радионица

- Упутства за рад

Поделите се у три групе. Свака група добија посебне задатке.

Прва група трага за чудним стварима, записује и илуструје.

Друга група трага за слатким стварима, записује и илуструје.

Трећа група трага за смешним стварима, записује и илуструје.

- Користите песму „Деца воле” Душана Радовића као подстицај за рад.
- Прочитајте и песму „Дрангулија” Владимира Андрића. Можете донети и неку „старудију – дрангулију”.
- На основу прикупљеног материјала ученици пишу песме о чудним, смешним и слатким стварима.
- Од добијених СЛИКА ученици састављају МАЛИ ИЛУСТРОВАНИ РЕЧНИК или РЕЧНИК МАЊЕ ПОЗНАТИХ РЕЧИ У СЛИКАМА.

Проверавање и оцењивање знања

Читај/Слушај текст

Ја сам чудо видео

Пуж и во се туку,
козе кола вуку,
свиња брке суче,
мачке рачун уче,
коњ на грани спава,
зец пут преорава,
вук на друму проси,
а мрав буре носи,
рода жабе служи,
миш се с мачком дружи.

Народна песма

- Подели на слогове речи: пуж, во, свиња, брке, мрав, рода.
- Подвуци самогласнике: кола, мачка, рачун, друм, жаба, зец.
- Дај имена животињама из песме.
- Препиши из песме шест речи које почињу сугласницима.
- Напиши шест реченица о омиљеним слаткишима.

Редни број	Врло добар сви задаци тачно урађени	Добар три - четири задатка тачно урађена	Довољан један - два задатка тачно урађена	Недовољан ниједан задатак тачно урађен
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

НАСТАВНА ТЕМА ПРОЛЕЋНО РАЗИГРАВАЊЕ

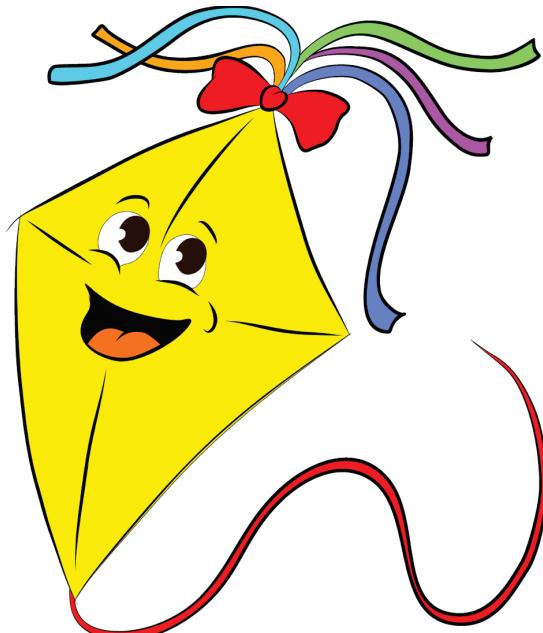
Сугласник Ј

Пролеће

Опет креће
пролеће
с песмом кроз мој крај.
Дође ласта, дође рода,
зажубори бистра вода
и полете змај.

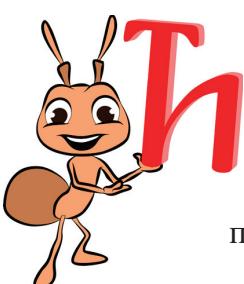
Топли дани
сунчани
изменили свет.
И гле, свуда наоколо,
где је било грање голо,
осуо се цвет.

Вредне пчеле
почеле
да скупљају мед.
Снега нема, зима није
бацили смо бунду, скије –
лоптин сад је ред!

Воја Џарић

Одговори !

1. Које годишње доба је приказано у песми?
2. Да ли знаш веснике пролећа? Наброј их.
3. Које се птице помињу у песми? Чији звуци се чују?
4. Због чега су сунчани дани изменили свет? Које се све промене догађају у природи?
5. Да ли се деца радују пролећу? Због чега је лоптин ред?

* Научи песму напамет, а затим вежбай изражајно рецитовање.

Истражи!

1. Прочитај речи и сазнај нешто ново.

овде ми је место

није

скије

J

овде ми није место

био

косио

учио

купио

2. Допуни стихове речима које описују.

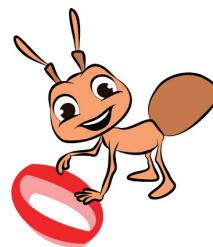
Опет креће ..... пролеће

с ..... песмом кроз ..... крај.

Дође ..... ласта, дође ..... рода,

зажубори ..... вода

и полете ..... змај.

3. Заокружи оловком плаве боје речи које имају исти последњи слог, а затим састави реченице.

4. Пронађи за следеће речи, речи истог или сличног значења.

бистра (вода), топли (дани), сунчани (дани), вредне (пчеле).

5. Нацртај сваку строфу песме, а затим на основу сваке слике напиши по једну реченицу.

6. Препиши из текста све речи у којима се јавља сугласник J.

7. Напиши словима бројеве: 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19.

Причаоница

Замисли да си висибаба. Шта би све испричао(ла) роди или лести.

Радионица

Напиши речи које имају супротно значење од речи: бистра, топли, сунчани, голо, вредне. Какву си слику пролећа добио?

Дај песми другачији наслов. Илуструј песму.

Дневник читања

Прочитај песму „Ливадско звонце” Десанке Максимовић. Одабери неколико стихова који су ти се посебно допали, научи их напамет.

НАСТАВНА ТЕМА ПРОЛЕЋНО РАЗИГРАВАЊЕ

Сугласник X

Кад пролеће дође, све набоље пође

Кад пролеће дође, Сунце свима нешто лепо поклони. Шуми и ливади нове зелене хаљине. Птицама ведро небо и радосни цвркот. Лептирима цветне ливаде и нова крила. Животињама – широка поља и шуме и много хране. А човеку поклони све то и много, много радости.

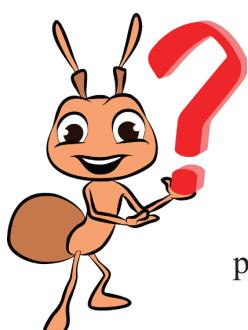
Сунце тада, као учитељ, свакоме зада неки задатак.

- Ко спава, да се пробуди.
- Што је тмурно, да се разведри.
- Ко је зимовао у рупи, да провири.
- Ко је гладовао, да се наједе.
- Што је посађено, да проклија.
- Што је на дрвету, да пролиста.
- Што је у јајету, да прокљуви.

Кад пролеће дође, све набоље пође.

Божидар Тимотијевић

Одговори !

1. Ко поклања свима нешто лепо?
2. Шта поклања шуми и ливади?
3. А шта поклања птицама?
4. Због чега лептирима поклања нова крила? А човеку много радости?
5. Које задатке даје пролеће? Кome?

Истражи!

1. Препиши загонетку и подвуци сугласник **X**. Одгонетни загонетку.

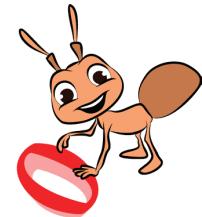
Ја изађох у сребрно поље и ударих у златне свирале, свак ме чу, а нико не види.

(Чући)

2. Напиши пет реченица о пролећу.

3. Стави тачку и велико слово тамо где је потребно, а затим препиши реченице писаним словима ћирилице.

kad пролеће дође, Сунце свима нешто лепо поклони шуми и ливади нове зелене хаљине птицама ведро небо и радосни цвркот лептирима цветне ливаде и нова крила животињама – широка поља и шуме и много хране, а човеку поклони све то и много, много радости

4. Напиши умањенице за следеће речи: шума, птица, Сунце, небо, ливада.

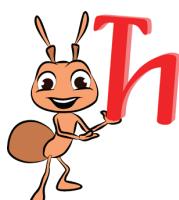
5. Препиши најкраћу и најдужу реченицу. Допуни најкраћу реченицу новим речима.

6. У овим реченицама речи су заузеле погрешно место. Поређај правилно речи и препиши их.

Хаљине шуми и ливади зелене нове. Цветне крила лептирима нова ливаде и. Задатак тада, као зада, свакоме учитељ неки Сунце.

Причаоница

Прочитај првих шест реченица и замисли разговор између Сунца и лептира.

Радионица

Рад у пару Препиши прве четири реченице писаним словима ћирилице, а твој друг нека напише по једно питање за сваку реченицу. Вреднујте радове.

Дневник читања

Прочитај у целини текст „Кад пролеће дође, све набоље пође” Божидара Тимотијевића. Илуструј текст у целини.

НАСТАВНА ТЕМА ПРОЛЕЋНО РАЗИГРАВАЊЕ

Умањенице и увећанице

Сликовница

На ливади нашој,
када дођу ласте,
мирисна и свежа
сликовница расте.

Сликовница дивна
од звончића плава,
огњице, маслачка
и вижљастих трава.

У њеноме крилу
препелица спава,
прапорцима росе
ноћ улепшава.

Свакога је јутра
ветрић прелистава...

Момчило Тешић

Мање познате речи:

огњица – польски цвет тамноружичасте боје;
вижљаст – витак, савитљив;
прапорци – металне лоптице са куглицом у средини,
које при покретању звецкају.

Одговори!

1. Када почиње да расте сликовница? Како изгледа она у пролеће?
2. Које се птице помињу у песми? Које се цвеће помиње?
3. Којим бојама је насликана сликовница?
4. Које све становнике сликовнице још познајеш?
5. Ко улепшава ноћ? Чиме?
6. Ко сваког јутра прелистава сликовницу?

* Научи песмицу напамет, а затим вежбај правилно рецитовање.

Истражи!

1. Прочитај речи. Шта си запазио?

2. Препиши последња два стиха и подвуци реч која значи нешто умањено, а затим је замени речју која значи нешто увећано.

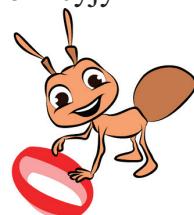

3. Замени речи мирисна, свежа, дивна другим речима које описују сликовницу. Нове речи употреби у реченицама.

4. Пронађи и напиши што више речи које описују ливаду.

5. Замени умањенице увећаницама.

мравуљак, бубица, облачак, пужић, росица

6. Заокружи речи умањеног значења, а затим састави реченице.

јаренце, војничина, сунашће, школица, торбетина, бомбоњерица, зечић, жабетина.

7. Прецртај речи које не припадају датим скуповима.

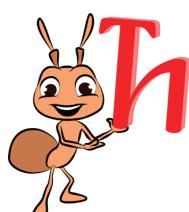
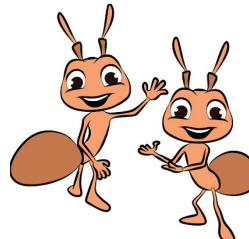
Умањенице: птичица, прст, корпетина, сточић, јежић, новине, луткица, језерце, чизметине, коњић.

Увећанице: птичурина, пуж, капитина, лавић, лоптица, собетина, зрнце, слика, тањирчина.

Играј се!

Настави како је започето.

словарица авион носорог ...

Радионица

Замисли да си сликар. У свом раду удружи реч, музику и боју па прикажи сликом оне стихове који су ти се највише допали.

Погледај и радове својих другова и упореди их.

Дневник читања

Прочитај песму „У гостима” Десанке Максимовић. Одабери стихове који су ти се посебно допали, запиши их и научи напамет.

НАСТАВНА ТЕМА ПРОЛЕЋНО РАЗИГРАВАЊЕ

Описивање живих бића

Први пролећни излет пчела

Дошло је пролеће. Снег се отопио, никла млада трава, дрвеће озеленело.

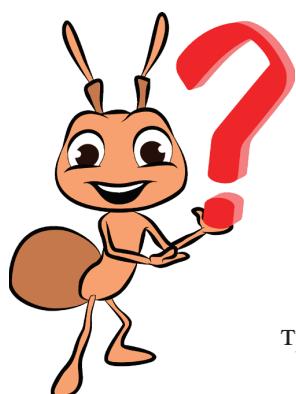
Пробудиле се пчеле из зимског сна, протрљале очи и излетеље напоље. Прво су одлетеље јабуци.

– Драга јабуко, имаш ли меда за нас?
– Још немам. Рано сте дошли. Мој је цвет још у пупољцима. Него идите трешњи.

– Драга трешњо, имаш ли меда за нас?
– Још ми се пупољци нису отворили. Кад се расцветају, бићете ми драги гости. Него идите вишњи.

Пчеле одлетеши вишњи.
– Мала вишњо, имаш ли меда за нас?
– Дођите, пчелице, сутра! Још ми цветови нису отворени. Већ су се пчелице хтели вратити у кошницу, кад у жбуну спазише љубичицу. Одмах њој свратиши, насркаше се мириса и сласти и задовољне се вратиши у кошницу.

Константин Ушински

Одговори!

1. По чему сазнајеш да је стигло пролеће?
2. Шта је никло? А шта је озеленело?
3. Ко се пробудио из зимског сна?
4. Шта је тражила пчела?
5. Због чега није пронашла меда код јабуке? А код трешње? А код вишње?
6. Због чега је љубичица мирисна и пуна слости?

Истражи!

1. Пажљиво посматрај пчелу. Каква је она? Запиши неколико речи.

2. Употреби у реченицама следеће речи: пупољак, дрвеће, пчела, љубичица, жбуна.

3. Препиши писаним словима ћирилице разговор између пчеле и јабуке.

4. У следећим реченицама правилно употреби велико слово и тачку. Препиши правилно писаним словима ћирилице.

дошло је пролеће Снег се отопио, никла млада трава, дрвеће озеленело пробудиле се пчеле из зимског сна, протрљале очи и излетеље напоље прво су одлетеље јабуци.

5. Допуни разговор између пчеле и трешње речима „Добар дан”, „Молим”, „Само тренутак”, „Извини”, „Довиђења”, „Пријатно”. Зашиши га у свесци.

6. **Рад у пару** Напиши што више речи које описују трешњу, а твој друг из клупе што више речи које описују јабуку.

7. Напиши за следеће речи, речи супротне по значењу:

млада (трава), отворили (пупољци), расцветају (пупољци), задовољне (пчеле).

Играј се!

И велико и мало: јагода, вишња, трешња, цвет, сан.

Причаоница

Замисли говорне ситуације дате у тексту „Први пролећни излет пчела” Николе Ушинског и себе у некој од улога, а затим их изведи са друговима.

Радионица

Прочитај још једном причу, а затим редослед догађаја прикажи сликама. На основу сваке слике напиши по једну реченицу. Добићеш нову причу. Дај причи наслов.

Дневник читања

Прочитајте „Бонтон” Јасминке Петровић и напишите неколико правила о лепом понашању.

НАСТАВНА ТЕМА ПРОЛЕЋНО РАЗИГРАВАЊЕ

Понављање

Радионица

Час организовати као малу свечаност у част пролећу

Садржаји предвиђени за понављање:

- Читање и рецитовање стихова о пролећу.
- Рецитовање песмица „Мамино срце“ Драгана Лукића и „Руке“ Момчила Тешића.
- Игра по улогама „Пролећни излет пчела“ Николе Ушинског.
- Причање догађаја или доживљаја на тему „Пролећно разигравање“.
- Тематска изложба – Самостални радови ученика: литерарни, ликовни, итд.
- Као подстицај за даљи рад можете користити и стихове Јована Јовановића Змаја.

Пролећница

Пчелица зујка,
Ветрић лахори,
Поток у гори,
Гласно жубори;
Лоза се вије,
У роси мије,
Птичице поје
Песмице своје;
Шумица иста
Помало листа,
Све се понавља:
Пролеће се јавља.

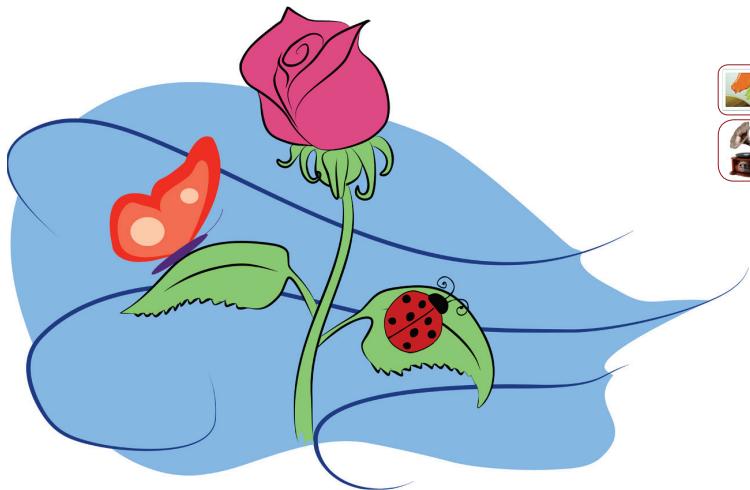

(Пролећница, Ј. Ј. Змај, одломак)

Проверавање и оцењивање знања

Читај/Слушај текст

„Позвао је мај
све бубе на чај,
од осе до пчеле
да се мало провеселе,
тихе бубамаре
лептире, бумбаре
и ливадске попце
и рударе ровце.”

(У гостима, Десанка Максимовић, одломак)

1. Одговори на следећа питања.

Ко је позвао бубе на чај?

Ко је позван на чај?

Због чега их је позвао?

2. Подели на слогове следеће речи: мај, бумбар, бубамаре.

3. Напиши умањена значења за следеће речи: пчела, лептир, оса.

4. Подвучи оловком првене боје самогласнике, а оловком жуте боје сугласнике.

чај

бубе

рударе

5. Напши пет до седам реченица о пролећу. Употреби тачку, упитник и узвичник. Дај наслов.

Редни број	Врло добар сви задаци тачно урађени	Добар три - четири задатка тачно урађена	Довољан један - два задатка тачно урађена	Недовољан ниједан задатак тачно урађен
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

НАСТАВНА ТЕМА ДРУГАРСТВО

Причање догађаја: КО? КАДА? ГДЕ? ШТА? КАКО?

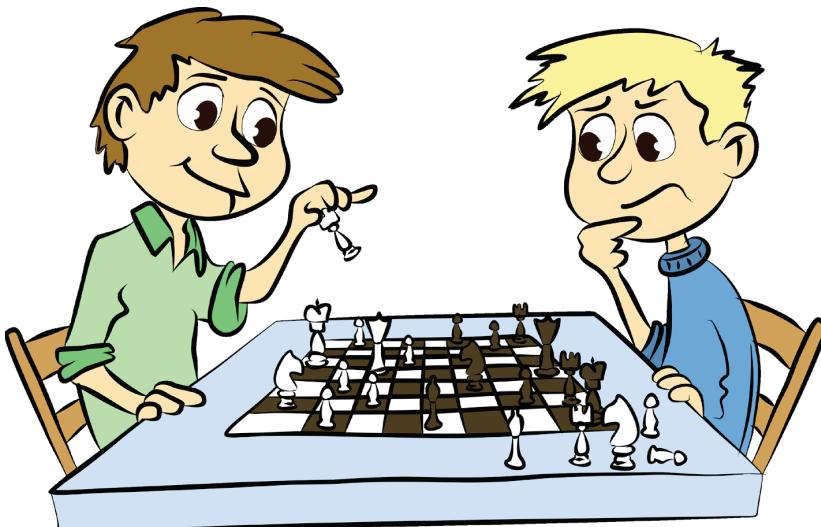
ШАХИСТИ

Драган и Жарко су били нераздвојни другови. Заједно су ишли у школу, заједно писали домаће задатке, а затим играли шах. Али нешто је помутило њихово пријатељство.

Приметила је то
Драганова мама, па
упитала:

- Драгане, јеси
ли се посвађао са
Жарком?
- Нисам – одговори
Драган.
- Па зашто се више
не дружите?

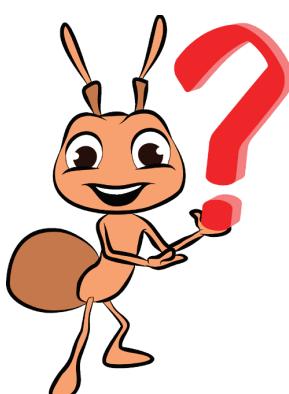

Дечак не одговори.

А шта је, у ствари, било?

Жарко је боље играо шах и увек побеђивао. Због тога се Драган наљутио.
„Какав је то друг који немилосрдно добија сваку партију и неће макар једну да пропусти!“ – мислио је Драган.

Миленко Ратковић

Одговори!

1. О коме је реч у овој причи?
2. Какви су они другови на почетку приче?
3. Шта су радили заједно?
4. Због чега се Драган наљутио? Да ли је био у праву?
5. Шта је, по твом мишљењу, Жарко требало да уради?
6. Да ли су другови и на крају приче?

Истражи!

1. Посматрај слику и испричај прво усмено, а затим писмено догађај.

Користи упитне речи: **КО?** **КАДА?** **ГДЕ?** **ШТА?** **КАКО?**

2. Подвуци правилно написану реченицу, а затим је препиши.

Драган и Жарко су били нераздвојни другови.

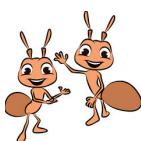
драган и жарко су били нераздвојни другови.

3. Препиши правилно писаним словима ћирилице следеће реченице, а затим подвуци самогласнике.

ЖАРКО ЈЕ БОЉЕ ИГРАО ШАХ И УВЕК ПОБЕЂИВАО. ЗБОГ ТОГА СЕ ДРАГАН НАЉУТИО. „КАКАВ ЈЕ ТО ДРУГ КОЛИ НЕМИЛОСРДНО ДОБИЈА СВАКУ ПАРТИЈУ И НЕЋЕ МАКАР ЈЕДНУ ДА ПРОПУСТИ!” – МИСЛИО ЈЕ ДРАГАН.

4. Препиши реченице које се завршавају упитником.
5. Напиши азбучним редом презимена другова из разреда.
6. Испричај друговима један догађај са екскурзије. Твоје причање треба да је тачно и повезано.

Играј се!

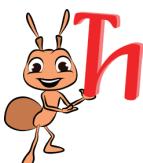
Рад у пару

Настави започети низ.

Твој друг може бити: дружелубив, искрен, вредан, брљив,
храбар ...

Радионица

Заједно са другом из клупе напиши правила за игру једне друштвене игре.

Причаоница

Да ли играш са другом игру „Не љути се, човече”? Да ли се он љути када губи? Састави кратак дијалог на ту тему.

Дневник читања

Прочитај „Ко је културан” Душана Радовића.

НАСТАВНА ТЕМА ДРУГАРСТВО

Причање догађаја

Два друга

Ишла шумом
два друга, а
пред њих искочи
медвед. Један се
даде у бекство,
успуза на дрво
и сакри, а други
остаде на путу.
Ништа му друго
не остале – баци
се на земљу и претвараше се да је мртав.

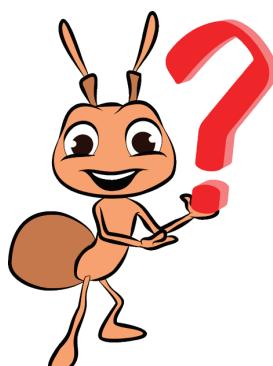

Медвед приђе и поче га њушити, а овај престаде да дише. Медвед му оњуши
лице, помисли да је мртав, па оде.

Кад се медвед удаљио, онај друг сиђе с дрвета и стаде се смејати: – Дедер
реци ми шта ти је медвед шапнуо на ухо?

– Рекао ми је да су лоши они људи који у опасности напуштају своје другове.

Лав Толстој

Одговори!

1. О коме се говори у овој причи?
2. Шта се д догодило у шуми?
3. Ко је искочио испред другова?
4. Због чега је један друг побегао и попео се на дрво?
5. Шта је урадио онај други? Због чега?

Истражи!

1. Испричај догађаје другова из приче „Два друга” Лава Толстоја, али тако као да си ты учесник догађаја.

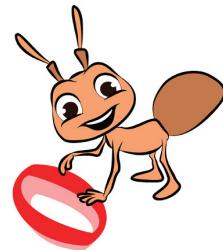
 2. Подели речи на слогове: друг, шума, медвед, искочио, успуза, опасност. Речи употреби у реченицама.

3. Напиши тачку и велико слово тамо где је потребно, а затим препиши у своју свеску.

ишла шумом два друга, а пред њих искочи медвед. Један се даде у бекство, успуза се уз дрво и сакри, а други остале на путу. ништа му друго не остале баци се на земљу и претвараше се да је мртав

4. Препиши писаним словима ћирилице разговор између два друга. Можеш да додаш и неке своје речи. Прочитај реченице својим друговима.

5. Напиши једну поруку на папирићу, коју ћеш дати другу из 3. разреда.

Играј се!

Рад у пару

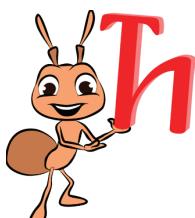
Напиши што више речи за реч друг.

друг – другарство, дружина

Радионица

Ти напиши реченице о слози, а твој друг из клупе о неслози међу друговима.

Причалица

Испричај један догађај са излета. Употреби речи: КО? КАДА? ГДЕ? ШТА? КАКО? Можеш га илустровати.

Дневник читања

Пронађи и препиши народне пословице о пријатељству и другарству.

НАСТАВНА ТЕМА ДРУГАРСТВО

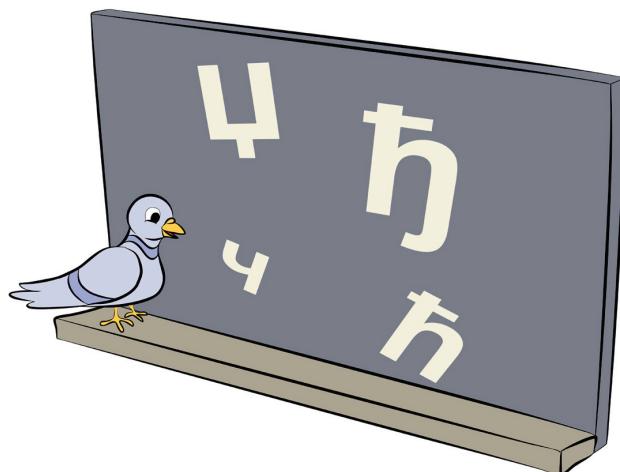
Реченични знаци: тачка, узвичник, упитник

Голуб на часу

Једног дана, док су ћаци били на часу, кроз прозор је улетео најхрабрији бели голуб. Радознало је пролепршао изнад дечјих глава. Онда је слетео на школску таблу, која на три укошене ноге стоји у углу учонице. Његова посета је развеселила децу. И учитељ се осмехнуо и поздравио белог госта:

– Јеси ли ти, радозналче,
долетео да видиш како моји ћаци
уче?

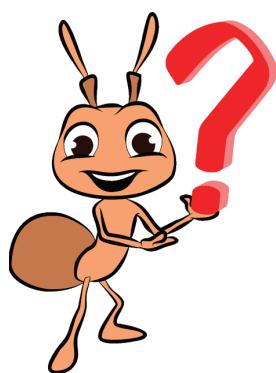

Голуб је климну главом.

– Е, онда, изволи, остани на часу! Ово су добра деца! Слушају ме и добро уче. Понеси песму о мојим вредним и веселим ученицима!

Деца су се задовољно смешкала. Отворен прозор измамио је голуба. Одлетео је и однео у село нову песму о слози, лепоти и љубави.

Станко Ракита

Одговори !

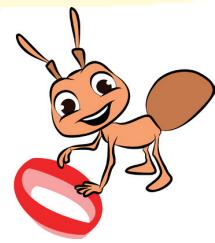
1. Ко је улетео једног дана на час? Какав је био бели голуб?
2. Како је лепршао изнад дечјих глава? Због чега?
3. Шта је упитао учитељ голуба?
4. Да ли је његова посета развеселила децу? Због чега?
5. Какви су ћаци?
6. Како су се смешкала деца? Због чега ?
7. Шта је однео голуб у село?

Истажи!

1. Прочитај реченице и обрати пажњу на реченичне знаке.

Голуб је климнуо главом.

Јеси ли ти, радозналче, долетео да видиш како моји ѡаци уче?

Ово су добра деца!

2. Напиши три реченице и употреби тачку, упитник и узвичник.

3. Следеће речи употреби у реченицама: голуб, ѡаци, табла, учитељ, ученици.

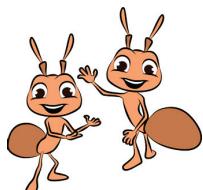
4. Препиши из текста само реченице са узвичником на крају.

5. Пронађи за следеће речи, речи супротне по значењу, а затим их замени у тексту: најхрабрији, бели, радознalo, развеселио, осмехнуo.

6. Напиши што више речи које описују голуба.

7. Препиши последње три реченице, а затим напиши по једно питање за сваку.

Играј се!

Рад у пару Ти препиши последње две реченице, а твој друг нека напише по једно питање. Вреднујте радове.

Причаоница

Другарство се огледа и у заједничком раду. Помогни другу да преприча причу „Голуб на часу”. Он ће препричавати, а ти ћеш му помоћи постављајући питања: КО? ШТА? ГДЕ? КАКО?

Радионица

Илуструј причу „Голуб на часу” у више слика. Добићеш твоју причу. Дај наслов причи и запиши неколико реченица.

Дневник читања

Прочитај у целини причу „Голуб на часу” Станка Раките. Запиши неколико реченица које су вам се посебно допале.

НАСТАВНА ТЕМА ДРУГАРСТВО

Писмена порука

Добар друг ти више вреди

Добар друг ти вреди више
и од Сунца и од кише,
и од шуме и од хлеба,
добар друг ти увек треба.

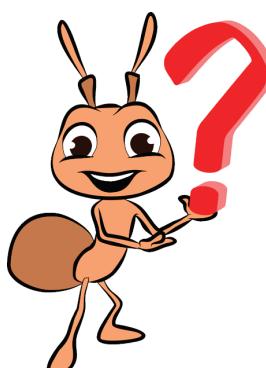
Кад наиђу бриге многе,
нема лека, осим слоге,
и у добру и у беди
другарство ти злата вреди.

Ако имаш доброг друга,
невоље ће брзо проћи,
kad наиђе болест, туга,
без позива друг ће доћи.

Друг ће увек наћи речи
твоје туге да залечи.

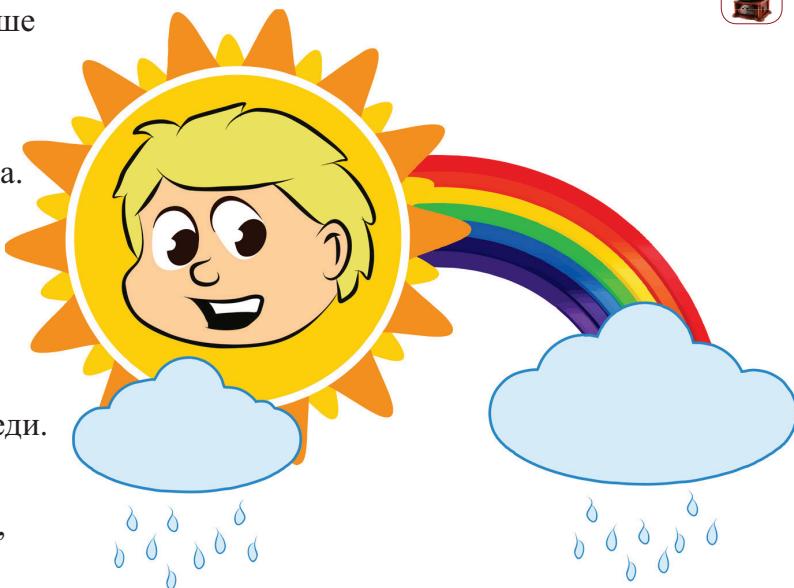
Перо Зубац

Одговори!

1. Да ли слога влада у твом одељењу? На који начин?
2. Због чега добар друг више вреди и од Сунца и од кише?
3. Да ли добар друг може бити лек за све болести?
4. Због чега другарство злата вреди?
5. Шта све можеш да поделиш са другом?

* Научи песму напамет.

Истражи текст на основу задатака:

- Прочитај поруку.

12.11.2017.

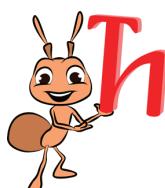
Драги Петре,
Нисам дао ниједан гол, али сам добио 108 голова.
Твој друг Бранко

- Напиши на листићима поруке разних садржаја. Прочитај их.
- Препиши наслов, а онда реч **добар** замени речју супротном по значењу.
- Препиши стихове који су ти се посебно допали, а затим усправним цртама речи подели на слогове. Подвуци сугласнике.
- Препиши другу строфу писаним словима ћирилице и подвуци самогласнике.
- У следећем низу речи подвуци само оне које описују твог друга. Неке од њих можеш употребити у реченицама.
Мој друг је: вредан, лењ, лош, пажљив, одсутан, добар, учтив, немиран, весео, неваспитан, несаломив, непромишљен, необичан.
- Препиши речи које имају исти последњи слог.
- Састави и ти кратку песму о другарству. Прочитај је најбољем другу.

Причаоница

Испричај неки свој доживљај када си са другом поделио(ла) радост.

Радионица

Пишите на листићима поруке друговима из четвртог разреда о догађајима у вашој школи.

Дневник читања

Прочитај „Дечаци, девојчице и одрасли”
Драгана Лукића.

Прочитај „Огласи шумских новина” Бранка Ђорђића и препиши „Оглас мрава”.

НАСТАВНА ТЕМА ДРУГАРСТВО

Понављање

1. Прочитај песму и реши задатке.

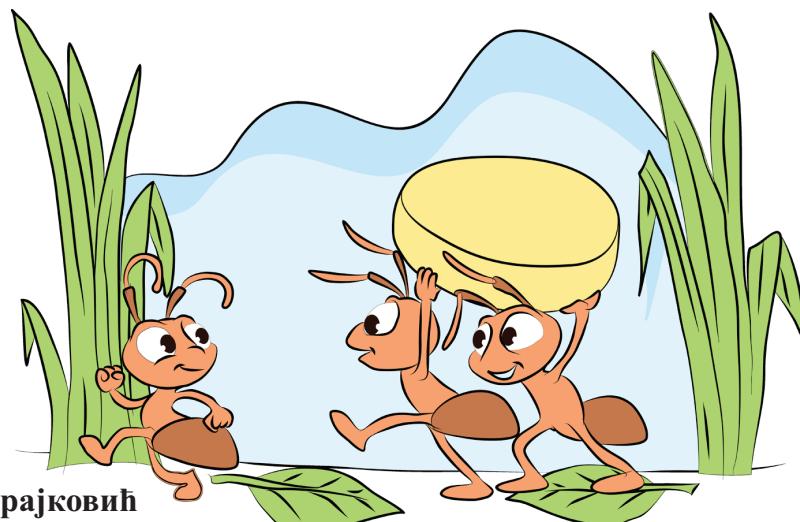

Песма другарства

Чудна нека дружина
Под јасеном ужина.
Деле зрно проје
На двоје, на троје.

То мрави ручају
У своме царству
И певају песму
О другарству.

Драгомир Брајковић

2. Одговори на следећа питања:

Која је тема ове песме?
Ко руча под јасеном?
Како деле зрно проје?
О чему певају?

3. Напиши три реченице о другарству мрава и употреби тачку, узвичник и упитник.

4. Подели следеће речи на слогове: мрави, дружина, царство, песму, јасен.
5. Напиши што више речи које описују мрава. Нацртај га по опису.
6. Напиши сличности и разлике између твоје дружине и дружине мрава.
7. Да ли делиш ужину са својим друговима? Испричај нешто о томе.

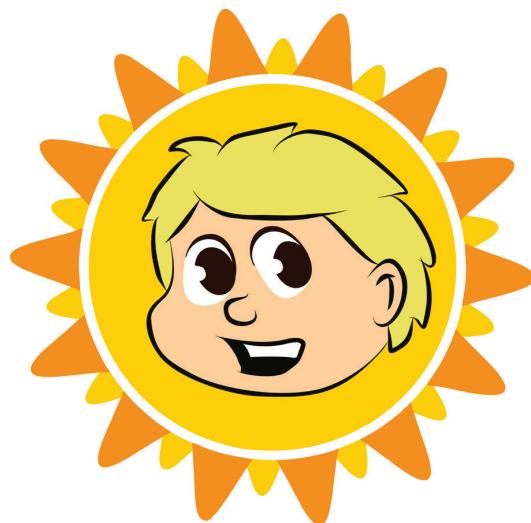
Проверавање и оцењивање знања

Читај/Слушај текст

Добар друг

Који има добра друга,
не боји се очајања:
подељена туга
упола је мања;
подељена срећа
два пута је већа.

Јован Јовановић Змај

1. Препиши из текста три речи са два слога.
2. Употреби у реченицама следеће речи: друг, туга, срећа.
3. Пронађи речи супротне по значењу за: туга, срећа, очајање.
4. Допуни са ч или ћ.
о _ ајања   сре _ а   ве _ а

5. Напиши другу или другарици на листићу поруку и обавести их о једном спортском догађају у твојој школи.

Редни број	Врло добар сви задаци тачно урађени	Добар три - четири задатка тачно урађена	Довољан један - два задатка тачно урађена	Недовољан ниједан задатак тачно урађен
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

НАСТАВНА ТЕМА АВАНТУРЕ И ПУТОВАЊА

Причање догађаја КО? ШТА? КАКО? ГДЕ? КАДА

Зашто је аутобус стао

Јури аутобус улицом, све брже,
све брже. У њему седе: једна баба,
један ковач, један ватрогасац и једно
дете. Баба мисли на пилиће, ковач на
неке плаве чезе, ватрогасац дрема, а
дете мисли: „Баш је лепо возити се у
аутобусу.”

Аутобус јури, све брже, све брже, па
одједном стане! Хоп!

Удари дете у бабу, баба у ковача,
ковач у ватрогасца.

Пробуди се ватрогасац и викне:

– Шта је, шта се упалило?

Ковач каже:

– Ништа се није упалило него се
нешто отковало!

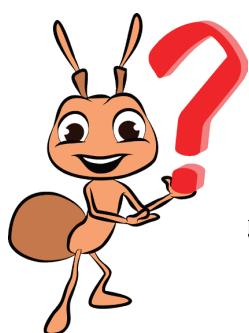
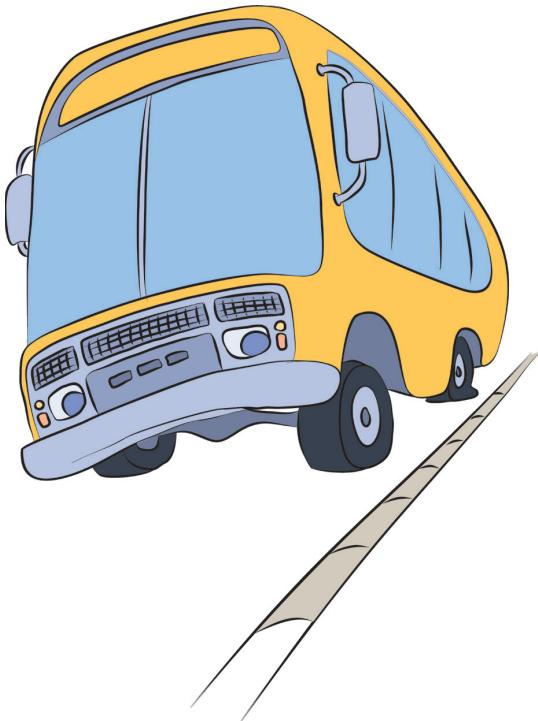
А баба виче:

– Није, није, то су некога прегазили!

Дете погледа кроз прозор, па каже:

– Ја знам, то је пукла гума!

Кад шофер изађе и погледа, а оно заиста пукла гума, па је
аутобус стао.

Одговори!

1. Шта јури улицом све брже и брже?
2. Ко је у аутобусу? Шта ради свако од њих?
3. Шта се одједном догодило? Шта је свако од њих мислио
да се догодило?
4. Како су се понашали учесници догађаја?
5. Шта се у ствари догодило?

Душан Радовић

Истражи!

- На основу слике која ти је дата на почетку приче испричај усмено догађај. Можеш изменити редослед догађаја. Дај причи наслов.
- Препиши из текста реченице које се завршавају знаком узвика.
- Пронађи у тексту речи које именују бића, а затим их употреби у реченицама.
- Испричај један догађај са игралишта. Док причаш, обавезно употреби питања: КО? ШТА? КАДА? ГДЕ? КАКО?
- Упиши велико слово, тачку, упитник и узвичник тамо где је потребно.

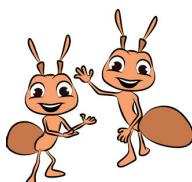
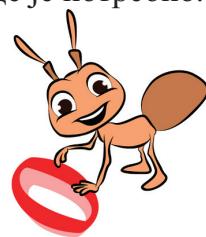

пробуди се ватрогасац и викне:

– шта је, шта се упалило

ковач каже:

– Ништа се није упалило него се нешто отковало

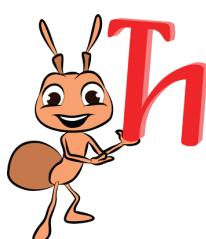

Играј се!

Рад у пару Напиши заједно са другом из клупе правила уљудног понашања у средствима јавног саобраћаја.

Причаоница

Читајте причу по улогама, а после научите улоге напамет. У њој има пет улога: писац, баба, ковач, ватрогасац и дете.

Радионица

Следеће речи су поређане по дужини, а ти их поређај по броју слогова.

ватрогасац, аутобус, пилићи, прозор, шофер, ковач, баба, дете, оно

Дневник читања

Прочитај још нешто из стваралаштва Душана Радовића.

НАСТАВНА ТЕМА АВАНТУРЕ И ПУТОВАЊА

Изговор и писање гласова Ђ и Џ

Прича о малом прсту

Био тако један прст и звао се Ђура.
Имао је много браће.

Једном су браћа повела Ђуру у
фиоку. Ђура је ишао последњи и
приклештио је нокат.

Други пут су га водили у рерну. Да
виде да ли је вруће. И Ђура се испекао.

Трећи пут играли су се иглом. Сви су
се измакли, а Ђура се убо.

Ђуро, Ђуро, ниси ти ваљда најгори
прст?

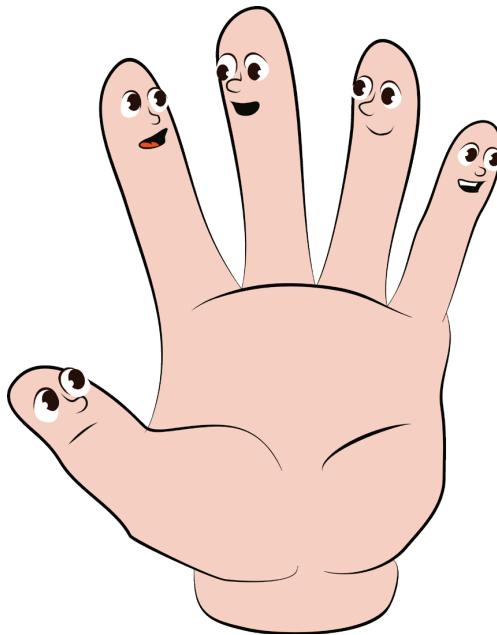
Јесте!

Када треба да се чачка нос – хајде ти,
Ђуро.

Кад треба у хладну воду – гурај Ђуру.

А кад треба замочити два прста у пекmez, онда су то неки други прсти, а не
Ђура.

Тог Ђуру имају сва деца. То је онај пети, најмањи.

Душан Радовић

Одговори !

1. О коме је реч у овој причи?
2. Колико браће има Ђура?
3. Куда су браћа водила Ђуру?
4. Чиме су се све играли?
5. Да ли је Ђура најгори прст?
6. Шта све он треба да уради?
7. Да ли си научио нешто из Ђуриних доживљаја? Шта?

Истражи!

1. Прочитај имена, а затим их напиши.

Ђура Ђорђе Ђорђе Ђавид

2. Препиши из текста најдужу и најкраћу реченицу.

3. Исправи грешке, а затим препиши правилно.

други пут су га водили у рерну Да виде да ли је вруће И ђура се испекао.
трећи пут играли су се иглом. сви су се измакли, а ђура се убо.

ђуро, ђуро, ниси ти ваљда најгори прст?

4. Од следећих речи напиши речи које значе нешто мало. Нове речи употреби у реченицама.

прст, нос, нокат, игла, вода, брат, рерна,

5. Препиши пет реченица које се завршавају тачком, а затим напиши по једно питање за сваку реченицу.

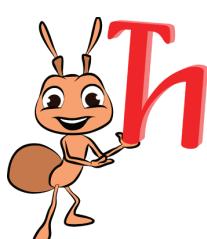
6. Напиши што више речи у којима се налази ђ.

7. Замисли да си оџачар Ђорђе и да чистиш оџак. Испричај шта ти се све може дододити. Напиши пет реченица о томе. Илуструј догађај.

Причаоница

Вежбај правилно изговарање гласова ђ и ћ.

Чича Чеда носи цак, а у чамцу га чека Ђорђе ђак.

Радионица

Нацртaj цина користећи следеће увећанице: ручерда, носина, ножурда, главетина.

Дневник читања

Прочитај причу „Невидљиви оџачар“
Јована Јовановића Змаја. Правилно
изговарај гласове ђ и ћ.

НАСТАВНА ТЕМА АВАНТУРЕ И ПУТОВАЊА

Описивање живих бића

Пет свирача

Мува је дивно свирала на виолини:

– Бззззз !

Жаба је дивно пућкала у саксофон:

– Креке, креке!

Па је онда жаба прогутала муву да би свирали удвоје:

– Бз, креке, бз, креке!

А рода је дивно ударала у ударальке:

– Клап, клап, клап!

Па је онда рода прогутала жабу и у жаби муву ...

Свирали су чаробно утроје:

– Бз, креке, клап, клап!

А крокодил је ударао тасовима:

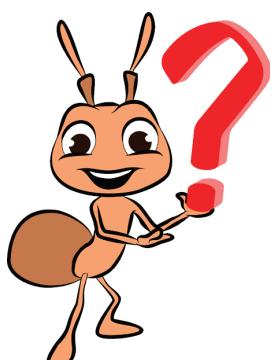
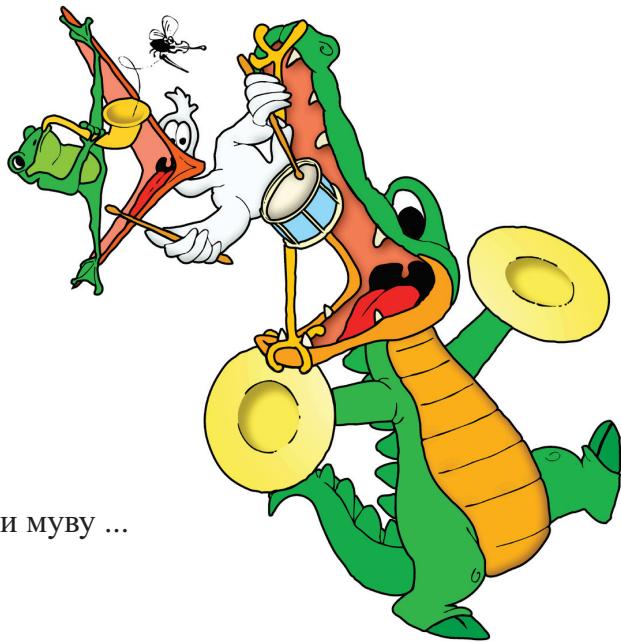
– Џап!

Па је онда крокодил прогутао роду и у роди жабу и у жаби муву... Свирали су дивно учетворо:

– Џап, креке, бз, клап!

Али однекуд је наишао ловац ... Сви су се нашли у ловчевој торби ...

(по Александару Поповићу)

Одговори !

1. Ко су чланови оркестра? Шта су они радили ?
2. Како су они свирали учетворо?
3. Ко је наишао? Шта је он урадио?
4. Где су се они нашли?

Истражи!

1. Напиши што више речи које описују роду. Састави и неколико реченица.
2. Дај имена свим животиња које се помињу у тексту, а затим их употреби у реченицама. Пази на велико слово.
3. Препиши део приче који ти се највише допао, а затим подвуци самогласнике.
4. Напиши неколико питања која би поставио муви и крокодилу.
5. Упиши велико слово и узвичник тамо где је потребно.

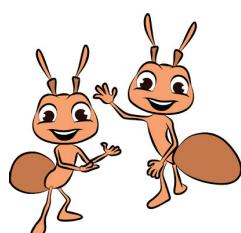
мува је дивно свирала на виолини:

– бззззз

жаба је дивно пућкала у саксофон:

– Креке, креке

6. Напиши умањенице и увећанице за животиње из приче.

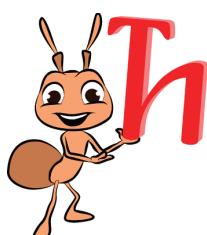
Играј се!

Рад у пару Напиши што више речи које описују муву, а твој друг из клупе што више речи које описују крокодила. Упоредите описе.

Причаоница

Допуни парове речи:

кокошка – кокодаче, гуска – гаче, свиња – , магарац – ,
крава – , ћуран – , петао – , коза – .

Радионица

Замисли шта се све могло догодити у ловчевој торби.

Запиши неколико реченица, а затим их прочитај друговима.

Дневник читања

Прочитај причу у целини. Напиши на листићу поруку друговима из трећег разреда и препоручи им причу.

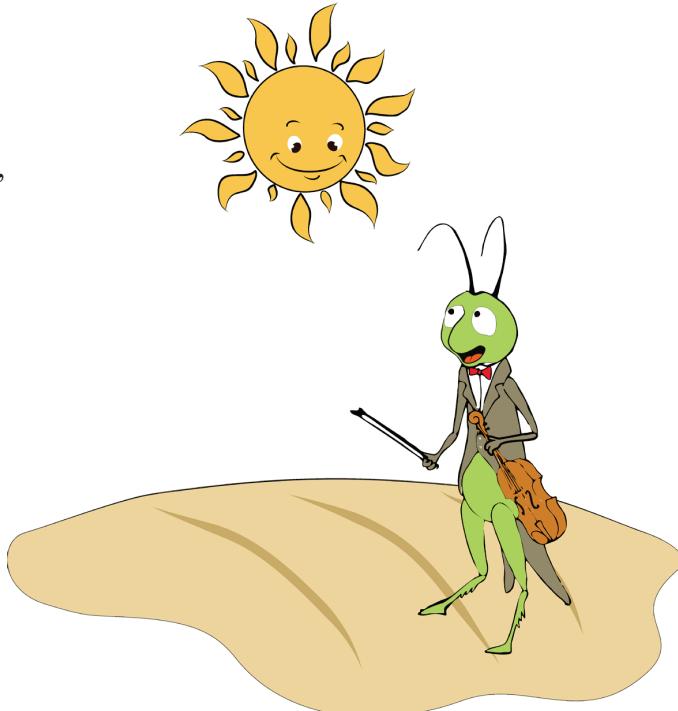
НАСТАВНА ТЕМА АВАНТУРЕ И ПУТОВАЊА

Описивање живих бића

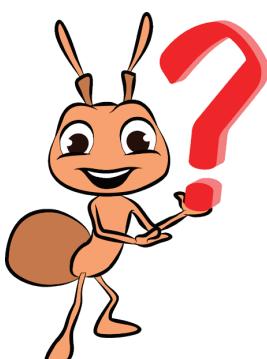
Сунчев певач

Топлог летњег дана, седи
цврчак на улазу своје тамне рупе,
своје драге кућице и пева своју
бескрајну сунчеву песму. Пева
цврчак о томе како се у рано
свитање, пуном јутарње румени,
буде птице и цвркутањем
дочекују Сунце. Пева о
поподневу, кад златна пшеница
шуми и врапци се свађају у
зеленим крошњама. Пева о
свежој вечери, кад цветови шире
крунице и очекују росу.

Прича цврчак у песми и то како се мрав зноји вукући сламку много пута **већи** од себе, прича и то како је јуче једна страшно велика говеђа нога стала управо испред његове рупе, а он је побегао дубоко под земљу и срце му је било **мање** од маковог зрна.

(по Бранку Ђорђићу)

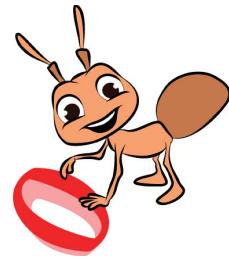
Одговори !

1. Кад пева цврчак своју бескрајну песму?
2. Где пева цврчак своју песму?
3. О чём пева цврчак?
4. О коме пева цврчак ?

Истражи!

- На основу прочитаног текста реци **какав је цврчак.**
- Врати у следећим реченицама речи на њихова права места. Препиши исправљени текст.

У на тамне топли седи своје дан улазу цврчак тамне летњи рупе. О се у како цврчак свитање пева томе рано сунце буде дочекују птице цвркутањем и.

- Допуни следеће реченице сликовитим речима, а затим их препиши писаним словима Ћирилице.

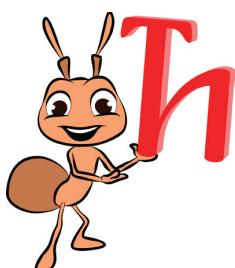
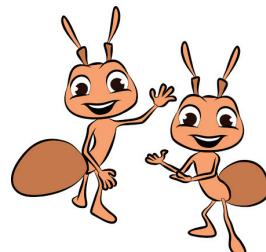
Пева о поподневу када ..... пшеница шуми и врапци се свађају у ..... крошњама. Пева о ..... вечери кад цветови ..... шире крунице и очекују росу.

- Препиши последњу реченицу тако што ћеш истакнуте речи заменити речима које имају супротно значење, а затим прочитај.

- Замисли да разговараш са цврчком. Која би му питања поставио(ла)? Запиши неколико.

Играј се!

Рад у пару Ти опиши цврчка, а твој друг свица.
Упоредите радове. Нацртајте их по опису.

Радионица

Замисли себе у улози цврчка. Коме би певао сунчану песму? Напиши неколико стихова, а затим их илуструј.

Дневник читања

Да би употребнији слику о цврчу прочитај стихове Србљуба Тасића о цврцима.

НАСТАВНА ТЕМА АВАНТУРЕ И ПУТОВАЊА

Некњижевни текст

Плакат

Бубамаре

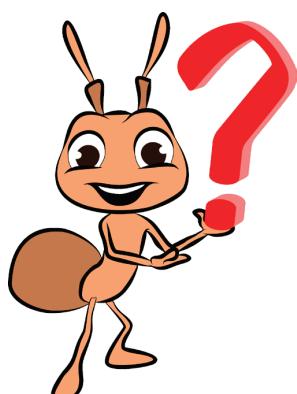
Бубамаре обухватају бројне и разнолике врсте инсеката које припадају реду тврдокрилаца. Нису опасне за људе и нису велике – већина је у одраслом добу дуга између 1 и 10 mm.

Код већине врста тело је овалног облика и као код свих тврдокрилаца, покрилца су тврда и штите нежна крила којих има два, а која су спакована испод покрилаца када буба мирује. Уобичајена представа о бубамари је позната: мала црвена буба са црним тачкицама и црном главом. Међутим, бубамаре могу бити разних боја: жуте, наранџасте или црне са тачкицама; велики број врста су једнобојне: црне, сиве или браон.

Бубамаре су углавном грабљивци, хране се бильним и штитастим вршцима.

Одрасле јединке често спавају зимски сан. Бубамаре се неће смрзнути јер се у њиховом телу налази доволно глицерина. Занимљиво је да иста места користе свака нова генерација бубамара.

Преузето са: <https://sr.wikipedia.org/wiki>

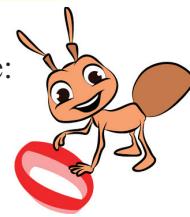

Одговори !

1. Шта си сазнао о бубамарама?
2. Да ли има разнобојних бубамара?
3. Чиме се хране бубамаре?
4. Због чега не спавају зимски сан?

Истражи!

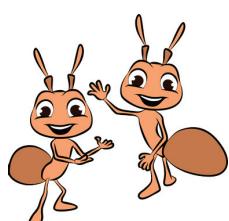
- Прочитај кратке **некњижевне текстове** на различите теме:
дуга, зоолошки врт, Сунце.

Запамти :

Некњижевни текст је информативни текст.

- Замоли родитеље да ти помогну да прикупиш информације о лептирима.

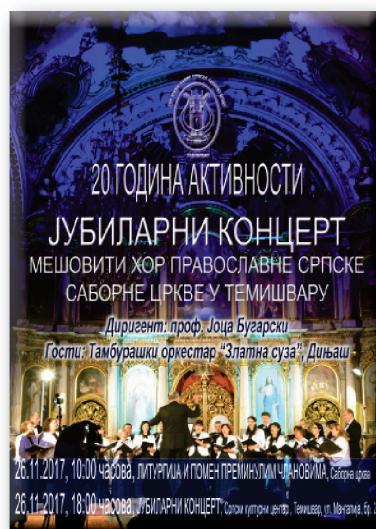
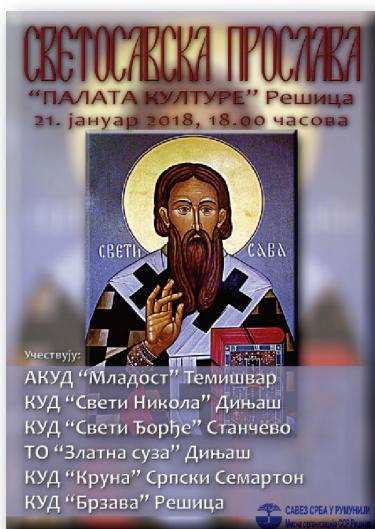
Играј се!

Групни рад Бубамаре. Поделите се у три групе. Прва група бележи информације о бубамарама – тврдокрилцима, друга о изгледу бубамара, а трећа о начину исхране.

Нацртајте црвене, жуте и наранџасте бубамаре. Читајте радове, а затим их вреднујте.

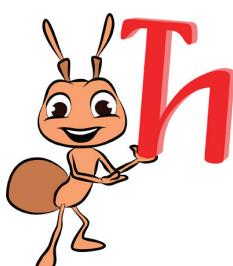
Плакат

Запамти:

Плакат је некњижевни, информативни и функционални текст.

Уради плакат за текст „Пет свирача“ Александра Поповића.

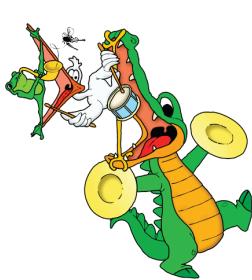
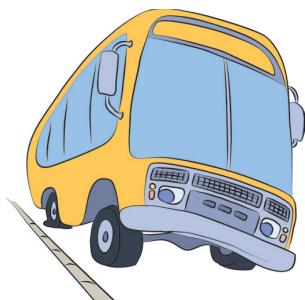
Радионица

Урадите плакат о чуварима природе. Поделите дужности: прикупљање информација, садржај текста, илустрација, штампање плаката.

НАСТАВНА ТЕМА АВАНТУРЕ И ПУТОВАЊА

Понављање

1. Погледај слике и повежи их са текстовима школске и домаће лектире. На цртицама напиши наслове.

2. Прочитај један део приче који ти се посебно допао, а затим га препиши писаним словима Ћирилице.

3. Изабери лик који ти је посебно привукао пажњу и напиши три реченице о њему. Употреби тачку, узвичник и упитник.
4. За дате речи напиши увећанице: вук, зец, мува, жаба.
  5. Изабери слику и састави дијалог између ликова са слике. Дај им имена.
  6. Изабери слику и испричај укратко догађај, али тако као да си тыучесник.
  7. Састави по једну загонетку о муви, зецу и роди.
  8. Илуструј причу која ти се највише допала.
  9. Уради плакат за причу „Сунчев певач” Бранка Ђорђића.

Играј се!

„Све због једног Џ или Ђ”

Групни рад

Поделите се у две групе. Једна нека напише што више речи са Џ, а друга што више речи са Ђ. Прогласите победнике.

Проверавање и оцењивање знања

Читај/Слушај текст

– Хеј, хеј, после олује Сунце увек веселије сија и небо постаје лепше од модрих различака у пољу – пева цврчак.

– Хвала ти, мали мој пријатељу – слете до цврчкове рупе једна брижна грлица.

– Хвала ти што ме храбриш лепим временом, јер деца су ми још млада па се бојим да ми не настрадају у олуји.

Док су они тако разговарали, облак већ беше заклонио Сунце.

(**Сунчев певач**, Бранко Ђорђић, одломак)

1. Састави и напиши три реченице о цврчку. Употреби тачку, упитник и узвичник.
2. Напиши умањенице за: Сунце, облак, грлица.
3. Напиши речи које имају супротно значење од: веселије, брижна, млада.
4. Напиши шест речи које описују цврчка.
5. Уради плакат о цврчковом музичком концерту.

Редни број	Врло добар сви задаци тачно урађени	Добар три - четири задатка тачно урађена	Довољан један - два задатка тачно урађена	Недовољан ниједан задатак тачно урађен
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

ЗАВРШНО ПОНАВЉАЊЕ

Причање снова

Изговор и писање гласова Џ и Ч

Дете и лептир

ДЕТЕ:

Лептирићу, шаренићу,
ходи мени амо!

Ево имам лепу ружу,
помириши само.

ЛЕПТИР:

Ја бих дош'о, ал' се бојим
Какве игле клете,
стиснућеш ме,
пробошћеш ме,
п' онда збогом, свете!

ДЕТЕ:

Нећу, лепко, нећу, лепко,
живота ми муга.

Само хоћу да избројим
кол'ко имаш нога.

ЛЕПТИР:

Е, па то ти могу рећи
и издаље малко:

Лептир има шест ножица.

- А сад збогом, Ранко!

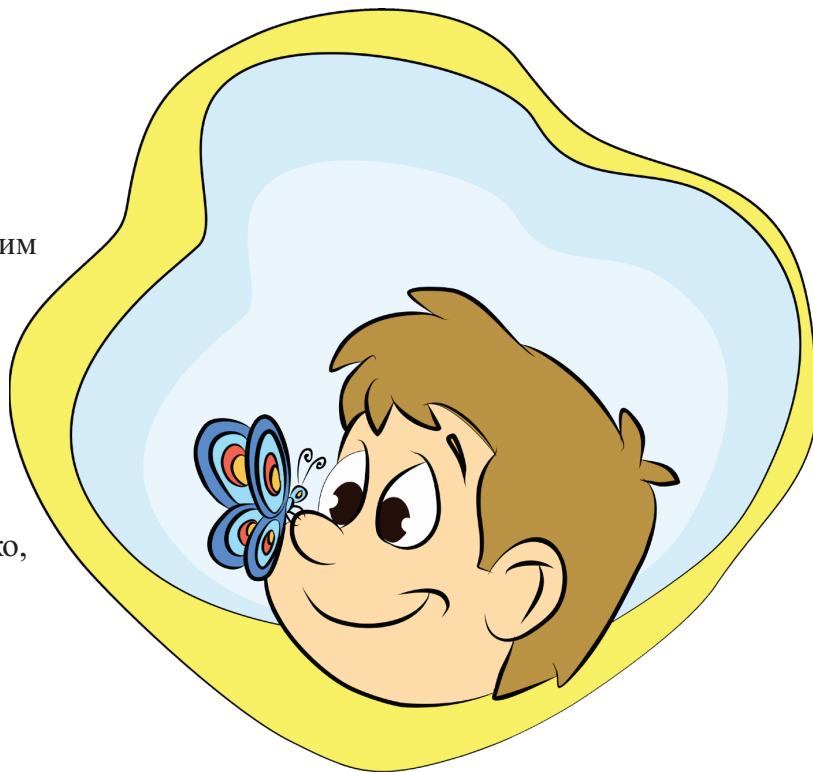
Јован Јовановић Змај

Одговори!

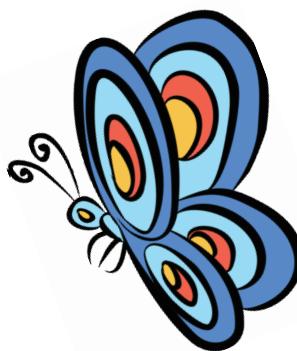
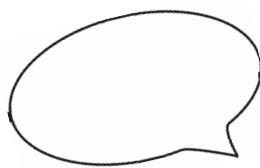
1. Због чега дете дозива лептира?
2. Због чега лептир не жели да дође? Чега се плаши?
3. Шта жели да изброји дете?
4. Шта му је лептир одговорио?

* Научи песму напамет.

Истражи !

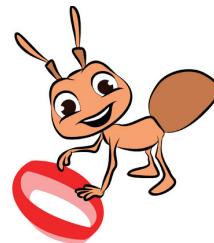
1. Замисли да ти лептир прича неки свој сан. Напиши то у неколико реченица.

2. Препиши из текста све умањенице и употреби их у реченицама.
 3. Препиши другу строфи и речи подели на слогове. Подвуци самогласнике.
 4. Допуни речима.

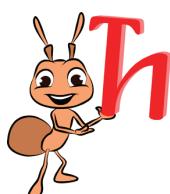
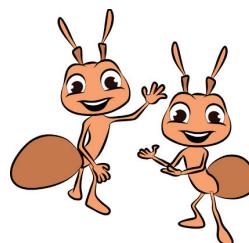
Лептирићу, ... ,
ходи мени амо!
Ево имам ..... ружу,
помириши само.

5. Препиши из текста све речи у којима се налази слово **h**.
 6. Испричај друговима један свој сан. Можеш да запишеш и неколико реченица. Употреби тачку, упитник и узвичник.

Играј се!

Рад по групама Поделите се у две групе. Једна нека илуструје лептире, а друга нека саставља загонтке о лептирима. Читајте на крају и вреднујте радове.

Радионица

Илуструј песму тако да свака строфа буде једна слика. Измисли затим дијалог између детета и лептира и запиши га.

Дневник читања

Прочитај „Рибарчета сан” Бранка Радичевића.

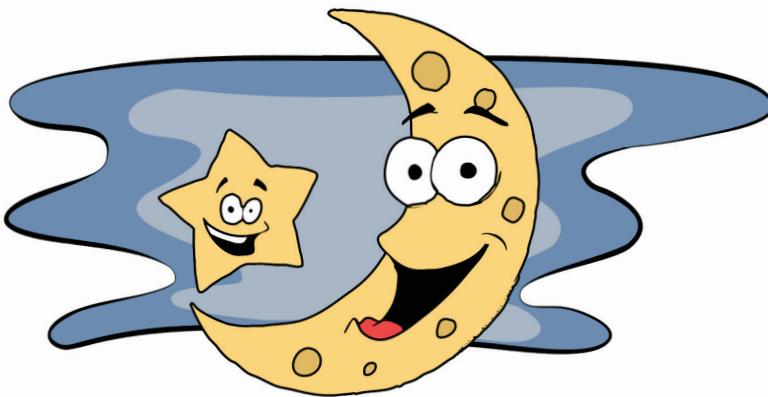
ЗАВРШНО ПОНАВЉАЊЕ

Изговор и писање гласова Џ и Ч

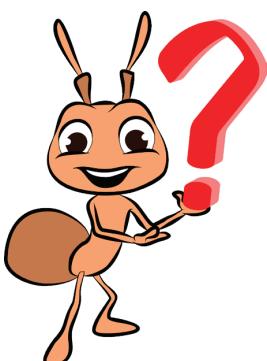

Месечева шала

Ако сте кадгод гледали у Месечево лице, могли сте видети какав је то лола и беспосличар, носи капу накриво, увек је пијан и смеје се. Не брине се он много о својој дужности да ноћу осветљава Земљу. Час оде иза облака и нема га по пола сата. Час врло касно дође на посао, кад већ људи поразбијају носеве у мраку. Час опет пожури и сувише. Сунце још није зашло, а он се јави. И што је најгоре, има навику да прави са људима и животињама шале. Пушта некако нарочито из свог фењера светлост, да обичне ствари њоме обасјане постану много страшне или много смешне. А он се само кикоће с неба уживајући у својим шалама.

(по Десанки Максимовић)

Одговори !

1. О коме говори ова прича?
2. Због чега је Месец лола и беспосличар?
3. Да ли у причи Месец обавља савесно своје дужности?
4. Шта ради он из часа у час?
5. Због чега жели да се нашали? Како збија шале?
6. Са киме жели да се нашали? Како?

Истражи!

1. Препиши реченице које описују Месец.

2. Допуни реченице речима истог или сличног значења.

Ако сте кадгод гледали у Месечево лице, могли сте видети какав је то ..... и ..... , носи капу ..... , увек је пијан и .....

3. Упиши велико слово и тачку тамо где је потребно, а затим препиши.

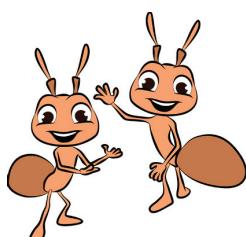
час оде иза облака и нема га по пола сата Час врло касно дође на посао, кад већ људи поразбијају носеве у мраку. час опет пожури и сувише.

4. Састави и напиши пет питања која би поставио Месецу.

5. Препиши из текста све речи у којима се налази слово **Ч**.

6. Препишите све речи са три слога.

7. Напиши умањенице за следеће речи: фењер, животиња, капа, шала.

Играј се!

Поделите се у две групе, а затим напишите сличности и разлике између Сунца и Месеца. Прочитајте и вреднујте радове. Илуструјте Сунце и Месец.

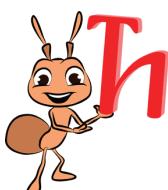
Причаоница

Изговори брзо, што брже!

Чучи чучка на чучи. Чекићем ћу те, чекићем ћеш ме.

Четири чавчича на чанчићу чучећи цијућу.

Чалабрчак док не дође ручак.

Радионица

Замисли да си Месец. На које смешне ствари би пуштао зраке?

Изабери једну и састави краћи разговор.

Дневник читања

Прочитај у целини причу „Месечева шала”

Десанке Максимовић, а затим је илуструј.

Распуст

Година се круни
Нико се не буни
Дани сунца пуни
Стигај је јуни.

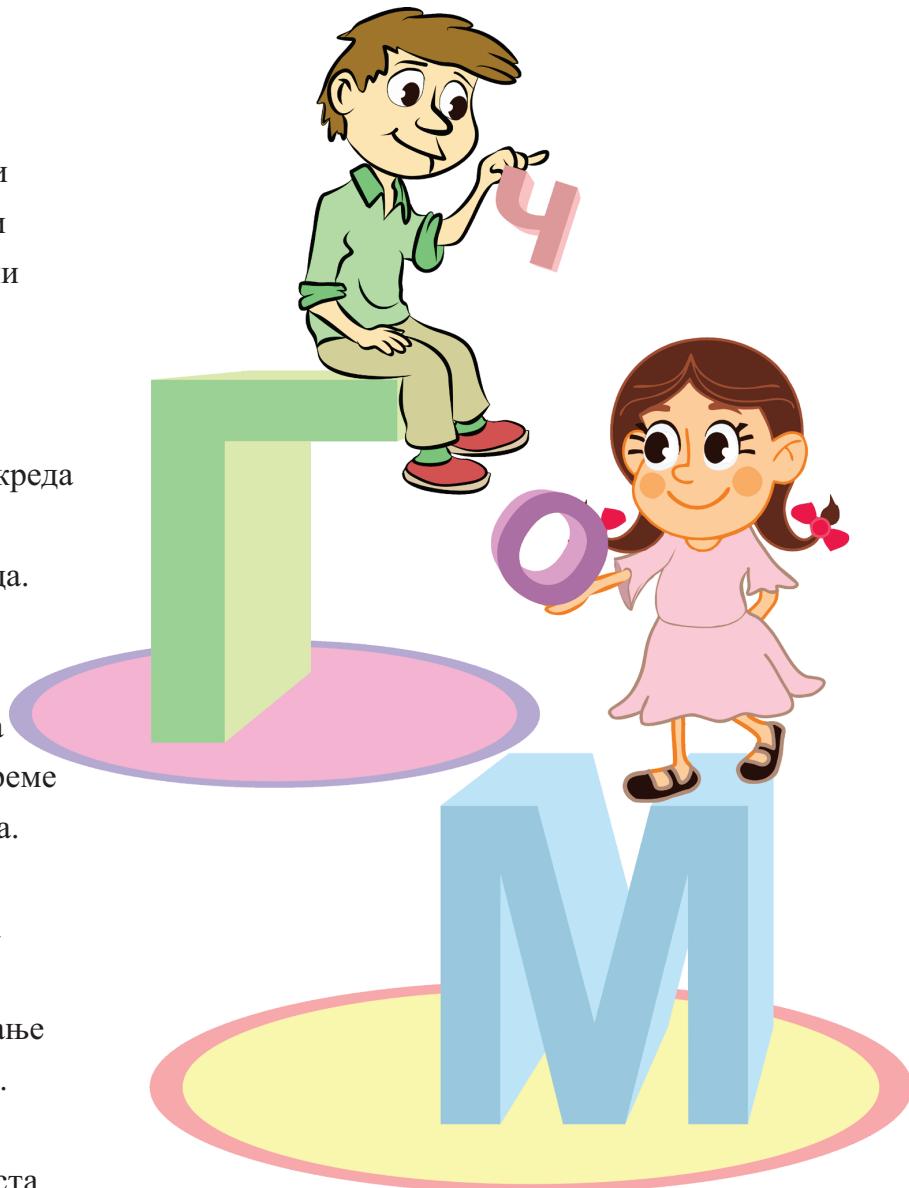
Нека се одмори
Бледа школска креда
Идите на село
Где вас чека деда.

Нека се одморе
И табла и клупа
Сад је дошло време
Да се свако купа.

Свако дете чека
И шума и река
За скривање грање
Јабуке за брање.

Ето деци распушта
Све до kraја августа.

Владимир Андрић

ИЗ ДЕЧЈЕГ СВЕТА ЛЕКТИРА

Огласи у шумским новинама

Јеж

Отварам радњу децо мила,
У шупљем стаблу покрај реке:
Све врсте игли, чиода, шила
Можете наћи код доброг деке.

(**Нуди вам увек убод свеж
продавац бодљић Јежевић Јеж**)

Вук

С унучима својим хтео бих радо
Преузет да чувам неко стадо.
Овчари који ортака ишту
Нек ме потражу на пландишту.

(**Овчарски пријатељ вишеструк
Вуковић Вук**)

Цврчак

Свадбе, кршттења и друге части
Песмом ћу својом да развеселим
Јер узвишене музичке сласти
Ја могу сваком да уделим.

(**За моју адресу тачну и праву обратите се марљивом мраву**)

Драга Мирјанић

Ђак и славуј

Од јурњаве   Ал их дели   Кад научи   И песма ће
до јурњаве   једна брига: ћаче књигу   с ведре гране
ђак и славуј   горе грана,   прелетеће   у загрљај
песму славе.   доле књига.   своју бригу. да му кане.

Славомир Гвозденовић

Пролећа игре

Вредна пчела прва: **СРК**   Семе спрема небу: **СКОК**
Шарен лептир за њом: **ТРК**   Немирањ је песме: **ТОК**
Ни кос није више: **МРК**   Цвета и Каћа (децо!): **ЦМОК**
Крилом мрси дедин: **БРК.**   Истекао зими: **РОК.**

Славомир Гвозденовић

Пролеће

Кад пролеће дође   И све замерише,   Потрчи једна сека,
и кад Сунце сине   запевају птице   Сунце јој мрси власи
цветови облаче   и нежно зашуште   лептир долети жедан
шарене хаљине.   цвећу хаљинице.   да јој косу украси.

Славомир Гвозденовић

Распуст

У мојој школи
силно весеље,
испуниле се
све наше жеље.
На одмор књиге
и ђачке бриге.
И слово дебље
и слово тање.
Сви на планине,
сви на купање,
и ђаци вредни
и они мање!

Трешње црвене
и оне жуте
ко да нам радост
велику слуте.

Осмех са грана
и песма ведра
испунила су
сва наша недра.

Славомир Гвозденовић

Аца и Шаца

Када би ред стигао да Аца и Шаца буду редари, обично би долазило до неспоразума. И то због какве ситнице. Зна се да редари у разреду поделе дужности. Пре почетка часа Аца каже Шаци:

- Ја ћу јавити ко данас фали.
- Не, ја ћу, – обрецнуо би се Шаца – ти донеси креду.
- Донеси је ти!
- Зашто ја? – буни се Аца. – Ја сам први поменуо изостале.
- Данас ћу ја, сутра ћеш ти...
- Не, не, биће како сам рекао – није попуштао Аца.
- Ни говора...

Звонце звони, час почиње, ученици устају, улази професор и седа за катедру. Отвара дневник да убележи изостале.

– Јовин, Петровић, Ненадов – брзо као из пушке изговара Аца, гледајући по разреду.

Шаца убрзо устаје и додаје:

– Савић, Пелић...

Професор се мршти.

– Ко је редар? – пита.

Устају обојица.

– Убудуће ти ћеш јављати ко није дошао – каже професор обраћајући се Шаци.

Редари седају. Аца је покуњен. Шаца је весео. Испало је по његовом...

Небојша Поповић

Годишња доба

Пролеће

Природа облачи зелено руво,
Висибаба већ криви врат свој;
Реке преплављају из корита на суво,
Пуцају пупољци уз дрво,
И пчела роји се рој.

Лето

Као котао ври летњи дан,
Сунце просипа своје ужарене зраке,
Свуда влада срећа ко сан,
Врућина пробија кроз пусте сокаке.

Јесен

На пољу њиве
Ко разголићене невесте ћуте,
Само ветар дува у своје свирале
И прати шкруту песму цврчка;
Природа, попут петоглаве але,
Прождира последње залогаје
Свог зеленог ручка.

Зима

Из циновске вреће зима пахуље сипа
Ко меко, голо перје.
Под снегом ћуте бреза, храст и липа;
У ватри пуца иверје,
И мраз за образе штипа.

Ђока Мирјанић

Трамвај

Медењаци, како је ко устајао, тако је изјурио на улици.

— Чујеш овај што трабуња! — полупромуклим ће гласом Дамњен. Да је трамвај бржи од Лафовог Чикоша — зельца. Ни муња му није равна. Још кад онебеси шапе и уваздуши хрње...

— Ти вальда боље знаш од мога Лалике, он се возио трамвајем. Каже да само јури и тинтоће — супростави му се зеленооки Милан.

— Бомбоће, боље кажи. Само да га није побркао са Шециним магарцем, јер и тај тако клемпаво ушољи по излазу.

— Ја не знам да трамвај има уши, Лалика ништа не прича.

— Још те какве! — потврди Дамњен, онако, свезнајуће, — клепарају му оне металне ноге, док на утробу има врата у која улазе људи, жене и деца...

— А ко га онда управља?

— Ко други, него глава!

— Гвоздена глава? — то си ти!

— Човек у гвозденој глави! Тин, тин, тин!

— Да ли си ти видео трамвај? — озбиљно га упита Милан.

— Ни не треба да га видим! Како би другачије и могао изгледати, но једна повећа животиња, која по читав дан ногара.

А да ли си га ти видео?

Ђока Жупунски

Зебра

Стигао Мића из града	Другови његови	Али Мићине речи:
па другове пита:	благо се смеше,	- Ма зебра је, браћо,
- Да ли у граду може	спремни да га	за пешаке пут!
зебра да се скита?	због незнаша теше.	изазваше узвик лјут.

Борислав Ђ. Крстић

Први снег

Кад устаде	Зачуди се	Како је само
и кроз	мали Мика	могуће
прозор	откуда се	да природа буде
погледа,	пред очима	толико издашна
суседова кућа	одједном појавила	да по путу проспе
постала је проседа.	ова бела слика.	толико брашна?

Борислав Ђ. Крстић

Рођенданско славље

Славио је прошлог маја	И све би потаман било
Свој рођендан пatak Паја.	Да се чудо није забило.
Гости су му биле патке	Сам је пatak (вичан спорту)
Лепе, дебеле и слатке.	Рођенданску појо торту.

Иво Мунћан

Огласи

Оглас лењивца Мише

Јефтино врло, по ниску цену
Продајем своју праћку црвену.
Робота хоћу, који да крене
Да учи уместо мене.

Од чоколаде продајем зеца,
И једно цело туце переца.
Фудбалску лопту, плаве патике
За... петицу из математике.

Оглас његове књижице

Дајем вам ћака-лењивца цабе
Јер су ми тешке оцене слабе,
Њима ме кити, венац ми плете
Тражићу себи вредније дете.

Иво Мунћан

Comunicare în limba maternă sârbă - manual pentru clasa a II-a

ISBN 978-606-31-0642-2

A standard linear barcode representing the ISBN number 978-606-31-0642-2.

9 786063 106422